

UNIVERSITY OF GOTHENBURG
SCHOOL OF BUSINESS, ECONOMICS AND LAW

Harmonisering av hållbarhetsredovisning

En kvantitativ studie om hållbarhetsredovisningen inom detaljhandeln i Europa

Kandidatuppsats inom företagsekonomi
Redovisning
Höstterminen 2021

Handledare: Emmeli Runesson
Författare: Jennifer Karlsson & Sofia Öberg

Förord

För det första vill vi rikta ett stort tack till vår handledare Emmeli Runesson. Ditt engagemang, intresse och framför allt dina statistiska kunskaper har hjälpt oss att färdigställa den här uppsatsen.

Vi vill fortsättningsvis tacka opponenterna för deras synpunkter och förbättringsåtgärder som varit till stor hjälp vid upprättandet av uppsatsen.

Till sist vill vi tacka oss själva för det exceptionella samarbetet vi har haft tillsammans.

Göteborg, 2022-01-09

Jennifer Karlsson

Sofia Öberg

Sammanfattning

Examensarbete i företagsekonomi, Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet, Kandidatuppsats, Externredovisning HT21

Författare: Jennifer Karlsson och Sofia Öberg

Handledare: Emmeli Runesson

Titel: Harmonisering av hållbarhetsredovisning- En kvantitativ studie om hållbarhetsredovisningen inom detaljhandeln i Europa.

Bakgrund och problemdiskussion:

Företag omfattas idag av direktiv 2014/95/EU där vissa minimikrav inom hållbarhet ska finnas med i företagets redovisning. Det finns ett flertal problem gällande harmonisering av hållbarhetsredovisning, exempelvis finns ingen speciell vägledning gällande vilka regelverk som företag ska följa, därav försvåras jämförbarheten. Vidare belyser tidigare studier av KPMG och PwC svårigheter med risker och uppföljning av hållbarhetsredovisning.

Syfte:

Syftet är att undersöka hur mycket företag de facto hållbarhetsredovisar sedan införandet av direktiv 2014/95/EU och om det finns faktorer som påverkar i vilken utsträckning företag hållbarhetsredovisar. Studien undersöker svenska och europeiska noterade företag inom detaljhandeln. Genom att undersöka vilka delar av direktivets minimikrav företagen väljer att belysa och inte kan faktorer som främjar eller försvårar harmoniseringen av hållbarhetsredovisning lyftas fram.

Metod:

För att uppnå syftet i studien har det först gjorts en deskriptiv presentation av data och sedan ett flertal statistiska tester där regressionsanalys utgjort en stor del i studien.

Resultat och slutdiskussion:

Resultatet redogör för att det finns faktorer som både underlättar och försvårar harmonisering av hållbarhetsredovisning. De positiva faktorerna är om företag följer Global Reporting Initiative (GRI) eller har en fristående hållbarhetsrapport. En negativ faktor är om företagen justerat innehållet av hållbarhetsrapporten, då det leder till mindre redovisade hållbarhetsord, vilket försvårar en harmonisering. I resultatet framkom det även att svenska företag hållbarhetsredovisar mer än företag i andra medlemsländer.

Förslag till vidare forskning:

Ett förslag är att studera institutionsägande och om det får en större effekt på hållbarhetsredovisning om ett par år. Ett annat förslag är att undersöka om det finns en annan bakomliggande faktor till varför företag som följer GRI redovisar mer inom hållbarhet.

Nyckelord:

Harmonisering, Hållbarhetsredovisning, Hållbarhetsrapport, GRI, Direktiv 2014/95/EU

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problemformulering	2
1.3 Syfte	3
1.4 Frågeställning	3
1.5 Disposition	4
2. Hypotesutveckling	5
2.1 Hållbarhetsredovisning i Sverige	5
2.2 Nordisk tolkning av CSR	6
2.3 Global Reporting Initiative	6
2.4 Fristående hållbarhetsrapport	7
2.5 Revision av hållbarhetsredovisning	8
2.6 Hållbarhetsrapportens innehåll	9
2.7 Institutionell teori och branscher	10
2.8 Rapportens storlek	11
3. Vetenskaplig metod	12
3.1 Forskningsmetod	12
3.2 Insamling och bearbetning av data	12
3.2.1 Ordlista	12
3.3 Statistisk analys	14
3.3.1 Regressionsanalys	14
3.3.1.1 Formel multipel linjär regressionsanalys	14
3.3.2 Oberoende variabler	15
3.3.3 Beroende variabler	16
3.3.4 Kontrollvariabler	18
3.3.5 Korrelationsmatris	20
3.3.6 Kruskal Wallis-test	20
3.3.7 Multikollinearitet	20
4. Resultat och analys	20
4.1 Deskriptiv statistik	20
4.2 Scoreboard	22
4.3 Korrelation	23
4.4 Kruskal Wallis-test	25
4.5 Multipel regressionsanalys	25
4.5.1 Multipel regressionsanalys, <i>Samtliga ord inom hållbarhet</i>	26

4.5.2 Multipel regressionsanalys, <i>Ord inom miljö</i>	28
4.5.3 Multipel regressionsanalys, <i>Ord inom korruption</i>	31
4.5.4 Multipel regressionsanalys, <i>Ord inom social och personal</i>	33
4.5.5 Multipel regressionsanalys, <i>Ord inom Mänskliga rättigheter</i>	35
4.6 Test av Multikollinearitet	36
5. Slutdiskussion	37
5.1 Studiens bidrag	40
5.2. Vidare forskning	40
Referenser	41
Bilagor	46

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Hållbarhet inom redovisning har fått ett betydande inflytande de senaste åren, men det har inte vuxit fram helt utan kritik. Kritiken handlar främst om vad som kan anses vara hållbarhet på organisatorisk nivå och hur klassisk konventionell redovisning egentligen är lämpad för ämnet som i sig kräver en mångfasetterad tolkning. (Gray, 2010). I dagens samhälle är det inte endast finansiell information intressenter efterfrågar och det räcker inte längre att enbart upprätta en finansiell rapport. Investerare och andra intressenter efterfrågar idag information angående företagets styrning, risker och frågor kopplade till bland annat miljö och sociala förhållanden. Eftersom den finansiella redovisningen inte tar upp sådana aspekter blir det således viktigt för företag att hållbarhetsredovisa (Manes-Rossi et al., 2018). Vidare konstaterade EU-kommissionen år 2011 att det fanns ett behov av att öka transparensen så att den information som tillhandahålls kopplat till sociala och miljörelaterade frågor hos företag, inom alla sektorer och i alla medlemsländer, når upp till samma nivå. År 2013 presenterades ett flertal resolutioner där Europaparlamentet konstaterade betydelsen av att företagen offentliggör information kring hållbarhet vilket även skulle bidra till att företagets effekt på samhället blir mer mätbart. Företagen omfattas därför idag av ett direktiv, numera känt som direktiv 2014/95/EU, som tillåter en mångsidig tillämpning med grunden i att företagen i sig är av olika karaktär (EU, 2014).

Större företags transparens kring icke-finansiell information är viktig för både företag, aktieägare, konsumenter och andra intressenter. Att samordna och specificera vilken information som ska tillkännages blir därför nödvändigt och för att säkerställa att rätt information lämnas fastställdes rättsliga minimikrav. Vissa stora företag, som numera omfattas av EU-direktivet, skulle ge en *”rättvis och heltäckande bild av sin policy, sina resultat och sina risker.”* (EU, 2014). För att företagets icke finansiella information ska bli jämförbar ur unionens synvinkel skulle vissa stora företag därför utarbeta en icke finansiell rapport, det vill säga en hållbarhetsrapport. En hållbarhetsrapport ska minst innehålla information kring sociala och personalrelaterade frågor, miljö samt respekt för mänskliga rättigheter och bekämpning av korruption och mutor. Utöver de ovan nämnda fyra minimikrav ska hållbarhetsrapporten även innefatta företagets beskrivning av affärsmodell, resultat, policy och risker. Risker som ska tas upp av företagen är de risker som är kopplade till de fyra minimikraven. De risker som ska behandlas är de som kan leda till negativa konsekvenser, och kan uppstå genom företagets egen verksamhet men omfattas även av leverantör- och underleverantörskedjor.

I EU:s direktiv går det att avläsa att företag uppmuntras att stödja sig på befintliga riktlinjer och unionsbaserade ramar gällande hållbarhetsredovisning. Global Reporting Initiative (GRI) och FN:s Global Compact Initiative är exempel på ramverk företag kan följa vid upprättandet

av hållbarhetsrapporten. OECD:s riktlinjer för multinationella företag och andra internationellt etablerade ramverk nämns som ytterligare vägledning för företagen. Att företagen lämnar relevant icke-finansiell information är medlemsländernas yttersta ansvar. Det ska möjliggöras för företagen att lämna sådan information och därefter offentliggöra informationen för allmänheten. Företagen uppmanas till att införliva hållbarhetsredovisningen i sin redovisningscykel. År 2017 blev det tvingande för stora företag i EU att upprätta en hållbarhetsrapport i enlighet med direktiv 2014/95/EU (EU, 2014).

Redan år 2008 blev det tvingande för svenska statligt ägda företag att lämna hållbarhetsupplysningar i enlighet med GRI:s internationella riktlinjer. De företag som omfattades av kravet skulle bland annat lämna upplysningar om:

- vilka hållbarhetsfrågor som bedöms vara väsentliga för företaget,
- en tydlig intressentanalys med ställningstagande kring intressenters hållbarhetsfrågor som bedöms som viktiga,
- riskanalys och redovisning av möjligheter kopplat till hållbarhetsfrågor och andra icke-finansiella områden,
- redogörelse för strategier och anpassning till hållbarhetsfrågor,
- den egna ställningen i form av exempelvis policys (Global Reporting Initiative, 2021).

Utöver dessa upplysningar framgick det redan år 2008 att företagen skulle integrera hållbarhetsredovisningen i sin redovisningscykel och att rapporten även skulle granskas av oberoende revisor. Rapporten skulle återfinnas i årsredovisningen eller upprättas parallellt vid samma tidpunkt för årsredovisningen (Regeringen, 2007). EU-direktivet blev en del av svensk lag år 2016, och från och med bokslutsåret 2017 är stora företag numera skyldiga att lämna hållbarhetsupplysningar i enlighet med direktivet, vilket återfinns i 6 kap. 1 § årsredovisningslagen (1995:1554 ÅRL). Upplysningarna ska ingå i förvaltningsberättelsen eller upprättas i en separat rapport (Regeringen, 2021).

1.2 Problemformulering

Direktiv 2014/95/EU medför en harmonisering av praxis för hållbarhetsredovisning i alla medlemsländer i EU. Genom att fastställa minimikrav för hållbarhetsredovisning förbättras jämförbarheten och ökar företagens ansvarstagande av hållbarhet inom EU (La Torre et al., 2018). Det finns skillnader mellan acceptabla rapporteringsramverk, upplysningar och redovisningsstandarder i de olika medlemsländerna. Då EU-direktivet är dispositivt när det gäller implementeringen av hållbarhetsredovisning finns det därav ingen speciell vägledning för vilka riktlinjer eller ramverk som ska tillämpas. Det här kan skapa problem gällande jämförbarheten och det blir således svårare för användare att kunna tillämpa informationen som ges av hållbarhetsredovisningen (La Torre et al., 2018). Företag kan idag välja från en mängd olika internationella ramverk vid hållbarhetsredovisning. Ramverken har följaktligen olika fokus där en del baseras på detaljerade instrumentella metoder, det vill säga hur företagen ska tillämpa hållbarhetsredovisning medan andra ramverk baseras på ett principbaserat tillvägagångssätt, vilket är mer flexibelt. Därtill finns det vissa ramverk som

fokuserar på intressenternas perspektiv. La Torre et al. (2018) beskriver att skillnaderna mellan ramverken tenderar att fokusera på den så kallade väsentlighetsprincipen och påverkar vilken typ av information som ska finnas i en hållbarhetsrapport. Det kan försvåra en harmonisering av hållbarhetsredovisning (La Torre et al., 2018). Vidare skriver Strömsten (2020) att en utmaning i hållbarhetsredovisningen är att det inte finns tillräckligt standardiserade definitioner och harmoniserade ramverk. När företag använder sig utav flera rapporteringsramverk skapar det en svårighet att överblicka och värdera ett företag (Strömsten, 2020).

Revisionsbyråerna PwC och KPMG har gjort flera undersökningar där de visar de nuvarande problem som finns inom hållbarhetsredovisning. PwC förklarar att flera företag idag har problem med att förklara hur de arbetar med uppföljning och styrning i affärsmodellen. Det finns brister i uppföljning av resultat av policys då företag inte alltid följer upp vilka effekter en implementerad policy har (Juslin & Hammarström, 2020). KPMG har i linje med PwC beskrivit att det finns brister inom policy och affärsmodell. De beskriver fortsättningsvis att hållbarhetsrisker är något som flera företag har svårt att behandla. Risker kopplat till de olika områdena; social och personal, miljö, korruption och mänskliga rättigheter tas inte alltid upp och de företag som behandlar riskerna kan få problem med uppföljningen (Westman & Sandahl, 2019). Brister som finns inom hållbarhetsredovisning kan således försvåra en harmonisering.

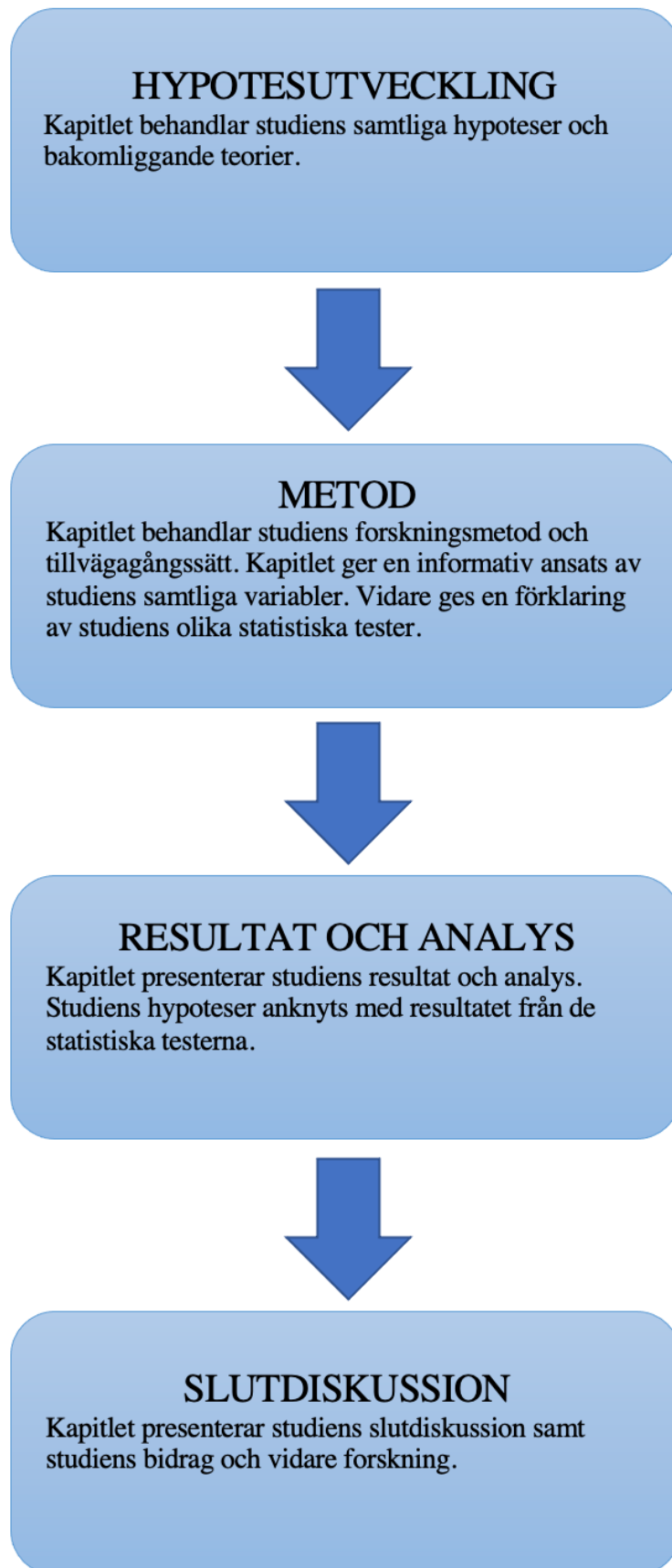
1.3 Syfte

Syftet är att undersöka hur mycket företag de facto hållbarhetsredovisar sedan införandet av direktiv 2014/95/EU och om det finns faktorer som påverkar i vilken utsträckning företag hållbarhetsredovisar. Studien undersöker svenska och europeiska noterade företag inom detaljhandeln. På så sätt kan även skillnader mellan Sverige och övriga medlemsländer redovisas. Genom att undersöka vilka delar av direktivets minimikrav företagen väljer att belysa och inte, kan faktorer som främjar eller försvårar harmoniseringen av hållbarhetsredovisning lyftas fram.

1.4 Frågeställning

- *Vilka faktorer påverkar hållbarhetsredovisningen inom detaljhandeln och finns det faktorer som försvårar eller underlättar en harmonisering av hållbarhetsredovisning?*
- *Finns det skillnader i hållbarhetsredovisningen mellan Sverige och andra medlemsländer?*

1.5 Disposition

2. Hypotesutveckling

2.1 Hållbarhetsredovisning i Sverige

Sverige var tidigt ute med att ställa krav på hållbarhetsredovisning, i vart fall för de statligt ägda företagen. Grunden till att kravet från år 2008 kom till att enbart omfatta statligt ägda företag var det faktum att företagen till syvende och sist förvaltar svenska medborgares skattemedel och det i sig kräver en större transparens och insyn (Regeringen, 2007). Sverige har sedan dess gjort justeringar i lagstiftningen i och med implementeringen av direktiv 2014/95/EU i syfte att det ska omfatta fler företag. I Sveriges fall ändrades gränsvärdena i direktivet till att omfatta företag med; medeltalet anställda på mer än 250, balansomslutning på mer än 175 mkr och nettoomsättning på mer än 350 mkr (PWC, 2019).

Tabell 1. Definition av stora företag

Land	
Belgien	Justerad
Bulgarien	Lika
Cypern	Lika
Danmark	Justerad
Estland	Justerad
Finland	Lika
Frankrike	Lika
Grekland	Justerad
Irland	Lika
Island	Justerad
Italien	Lika
Kroatien	Lika
Lettland	Lika
Litauen	Lika
Luxemburg	Justerad
Malta	Lika
Nederländerna	Lika
Norge	Lika
Polen	Lika
Portugal	Justerad
Rumänien	Justerad
Slovakien	Lika
Slovenien	Lika
Spanien	Lika
Storbritannien	Justerad
Sverige	Justerad
Tjeckien	Justerad
Tyskland	Lika
Ungern	Lika
Österrike	Lika

Företag som uppfyller minst 2 utav de 3 nämnda gränsvärden måste lämna hållbarhetsupplysningar. I tabell 1 visas vilka länder som har valt att göra justeringar och vilka länder som har valt att gå i linje med EU-direktivet. 11 av 30 länder har valt att göra justeringar (GRI, CSR Europe och Accountancy Europe, 2017). Utifrån att Sverige var tidigt

ute med att lagstadga hållbarhetsredovisning och att fler svenska företag numera omfattas av direktivet har det formulerats en hypotes:

H1: Svenska företag hållbarhetsredovisar mer än övriga medlemsländer.

2.2 Nordisk tolkning av CSR

I en studie från år 2010 (Gjølberg, 2010) undersöks de nordiska ländernas tolkning av begreppet hållbarhet, närmare bestämt begreppet CSR eller Corporate Social Responsibility. Utgångspunkten i studien är att CSR-begreppet emellertid blir en utmaning för de länder med andra sociopolitiska modeller än den amerikanska affärsmodellen, från vart begreppet först myntades. Gjølberg (2010) menar att den så kallade nordiska modellen bör ha transformerat begreppet. Eftersom den sociopolitiska modellen som ligger till grund för CSR-begreppet inte är neutral kan den heller inte implementeras helt utan friktion i länder med ett annat sociopolitiskt landskap. Det är alltså förväntat att CSR och hållbarhetsbegreppet borde ha ändrats av de nordiska regeringarna för att passa den, i författarens mening, unika politisk-ekonomiska verkligheten och ideologi. Med en institutionell teoretisk utgångspunkt menar Gjølberg (2010) att CSR och hållbarhet i Norden alltså bör skilja sig avsevärt från sitt amerikanska ursprung. Den nordiska modellen består av nordiska länders likheter i sociopolitiskt landskap och delade kulturideologiska värderingar. En faktor som präglar den nordiska modellen är statens involvering i ekonomin, där staten utgör den största investeraren på börsen i både Sverige och Norge. På så vis skiljer sig den nordiska tolkningen av CSR avsevärt från den amerikanska, som har en mer utpräglad affärsdriven tolkning (Gjølberg, 2010). Gjølberg (2010) tilldelar denna nordiska tolkning en ”vänsterstämpel”, och menar att frågan om hållbarhet och begreppet CSR numera drivs av staten. Frågan om statlig involvering i form av officiella policys har en positiv effekt på hållbarhetsredovisning uppkommer dock, eftersom det inte är något som avhandlas i Gjølbergs (2010) studie. I vår studie kommer den nordiska distinkta tolkningen att undersökas genom att välja ut de företag som har sin största marknad här. En geografisk avgränsning görs där endast Skandinavien, alltså exklusive Grönland och Färöarna, kommer att mätas. I studien undersöks hur mycket företag, med sin marknad i Skandinavien, hållbarhetsredovisar. Den nordiska tolkningen av hållbarhet kommer att prövas i följande hypotes:

H2: Företag på en skandinavisk marknad hållbarhetsredovisar mer än företag på en annan marknad.

2.3 Global Reporting Initiative

Tidigare studier har funnit en korrelation mellan användandet av GRI:s riktlinjer och en mer omfattande hållbarhetsredovisning (García-Sánchez et al., 2019). GRI:s riktlinjer är tillämpat i flera utav EU:s medlemsländer i och med specificerade rapporteringsramverk i direktivet. De krav som EU nämner specifikt är *“internationella, EU-baserade och nationella rapporteringsramverk”*, där således GRI ingår. I tabell 2 redovisas det vilka medlemsländer som går i enlighet med direktiv 2014/95/EU och vilka som har valt att göra justeringar

gällande vilka ramverk som ska tillämpas. Majoriteten av medlemsländerna har valt att gå i enlighet med direktivet då det endast är 6 av 30 länder som har gjort justeringar. Sverige går i enlighet med direktiv 2014/95/EU (GRI, CSR Europe och Accountancy Europe, 2017).

Tabell 2. Rapporteringsramverk

Land	
Belgien	Lika
Bulgarien	Justerad
Cypern	Lika
Danmark	Justerad
Estland	Lika
Finland	Lika
Frankrike	Lika
Grekland	Lika
Irland	Lika
Island	Lika
Italien	Justerad
Kroatien	Lika
Lettland	Lika
Litauen	Lika
Luxemburg	Lika
Malta	Lika
Nederländerna	Lika
Norge	Lika
Polen	Justerad
Portugal	Lika
Rumänien	Lika
Slovakien	Justerad
Slovenien	Lika
Spanien	Justerad
Storbritannien	Lika
Sverige	Lika
Tjeckien	Lika
Tyskland	Lika
Ungern	Lika
Österrike	Lika

Med utgångspunkt i att få medlemsländer har justerat direktivet gällande rapporteringsramverk där GRI ingår, samt tidigare forskning gällande GRI har följande hypotes framställts:

H3: GRI har ett positivt samband med företagens hållbarhetsredovisning.

2.4 Fristående hållbarhetsrapport

Företag kan enligt direktivet välja att presentera en fristående eller integrerad hållbarhetsrapport. De företag som väljer att upprätta en separat rapport ska tillhandahålla en sådan i samband med att den finansiella rapporten upprättas eller senast 6 månader efter balansdagen. I tabell 3 kan det utläsas att 23 av 30 länderna har gjort justeringar och de flesta har gjorts för att specificera i vilken rapport en hållbarhetsredovisning ska ingå. Genom att framställa en fristående rapport kan företag enligt Cecil et al., (2013) signalera en högre

ambitionsnivå och framstå som ett ”bättre” företag gentemot sina intressenter, med grunden i att den separata rapporten dels är frivillig, dels är mer kostsam och tidskrävande att framställa. Eftersom en fristående rapport signalerar en högre ambitionsnivå och legitimitet tolkas informationen utav intressenterna som mer tillförlitlig än informationen i integrerade rapporter. (Cecil et al., 2013).

Tabell 3. Upplysningsformat

Land	
Belgien	Justerad
Bulgarien	Justerad
Cypern	Lika
Danmark	Justerad
Estland	Justerad
Finland	Lika
Frankrike	Justerad
Grekland	Justerad
Irland	Lika
Island	Justerad
Italien	Justerad
Kroatien	Justerad
Lettland	Justerad
Litauen	Justerad
Luxemburg	Lika
Malta	Justerad
Nederländerna	Justerad
Norge	Justerad
Polen	Lika
Portugal	Lika
Rumänien	Lika
Slovakien	Justerad
Slovenien	Justerad
Spanien	Justerad
Storbritannien	Justerad
Sverige	Justerad
Tjeckien	Justerad
Tyskland	Justerad
Ungern	Justerad
Österrike	Justerad

I studien kommer det att undersökas vilken effekt valet av upplysningsformat har på företagens hållbarhetsredovisning, därav har följande hypotes formulerats:

H4: Företag med en separat rapport hållbarhetsredovisar mer än företag med en integrerad rapport.

2.5 Revision av hållbarhetsredovisning

I direktiv 2014/95/EU går det att avläsa att medlemsländerna ska säkerställa att en auktoriserad revisor kontrollerar att information gällande hållbarhetsredovisning finns. Det finns 9 medlemsländer som justerat direktivets innehåll och det gäller främst i vilken omfattning revisorn ska medverka i rapporten, se tabell 4. Sverige har valt att följa EU-

direktivets innehåll. Tyskland är det enda land där en revisor inte behöver intyga att en hållbarhetsrapport har lämnats (GRI, CSR Europe och Accountancy Europe, 2017). För majoriteten av de länder som justerat direktivets innehåll gällande revision har medlemsländerna utökat revisorers inblandning vid hållbarhetsredovisningen.

Tabell 4. Revision av hållbarhetsredovisning

Land	
Belgien	Lika
Bulgarien	Justerad
Cypern	Justerad
Danmark	Justerad
Estland	Lika
Finland	Lika
Frankrike	Justerad
Grekland	Lika
Irland	Lika
Island	Justerad
Italien	Justerad
Kroatien	Lika
Lettland	Justerad
Litauen	Lika
Luxemburg	Lika
Malta	Lika
Nederländerna	Lika
Norge	Lika
Polen	Lika
Portugal	Lika
Rumänien	Justerad
Slovakien	Lika
Slovenien	Lika
Spanien	Lika
Storbritannien	Justerad
Sverige	Lika
Tjeckien	Lika
Tyskland	Ej tilläpplad
Ungern	Lika
Österrike	Lika

Utifrån direktiv 2014/95/EU ska det studeras om det finns något samband mellan revisorers involvering och hur mycket ett företag hållbarhetsredovisar, därav skapas följande hypotes:

H5: Företag i de medlemsländer som justerat direktivet gällande revisorns involvering hållbarhetsredovisar mer än företag som inte gjort justeringar.

2.6 Hållbarhetsrapportens innehåll

Företag i medlemsländerna som omfattas av direktiv 2014/95/EU måste uppge information om bland annat affärsmodell och relevanta nyckeltal, både finansiella och icke finansiella. Därtill finns det krav om att lämna information rörande miljömässiga, sociala- och personalfrågor samt arbetet kring mänskliga rättigheter och korruption. I den icke-finansiella rapporten ska det framgå vilka policys företagen arbetat fram kring de ovan nämnda

områdena och riskbedömningar. I tabell 5 redovisas vilka länder som har gjort justeringar och vilka som väljer att upprätta innehållet av hållbarhetsrapporten i enlighet med EU-direktivet. Endast 8 av 30 länder har gjort justeringar och majoriteten av medlemsländerna följer därför EU-direktivets krav om innehåll fullt ut. I Sverige utökades innehållet i rapporteringen med att det ska finnas en ytterligare förklaring i årsredovisningen som är relevant för företagens sociala ansvar (GRI, CSR Europe och Accountancy Europe, 2017).

Tabell 5. Innehåll av rapport

Land	
Belgien	Lika
Bulgarien	Lika
Cypern	Lika
Danmark	Lika
Estland	Lika
Finland	Lika
Frankrike	Lika
Grekland	Justerad
Irland	Lika
Island	Lika
Italien	Lika
Kroatien	Lika
Lettland	Justerad
Litauen	Justerad
Luxemburg	Lika
Malta	Justerad
Nederländerna	Lika
Norge	Lika
Polen	Lika
Portugal	Lika
Rumänien	Justerad
Slovakien	Lika
Slovenien	Justerad
Spanien	Justerad
Storbritannien	Lika
Sverige	Justerad
Tjeckien	Lika
Tyskland	Lika
Ungern	Lika
Österrike	Lika

Utifrån det som beskrivits ovan formuleras följande hypotes:

H6: Företag i de medlemsländer som justerat innehåll av hållbarhetsrapporten hållbarhetsredovisar mer än företag som inte gjort justeringar.

2.7 Institutionell teori och branscher

I studien har det, med detaljhandeln som avgränsning, antagits en hypotes gällande lokala likheter inom en bransch. De lokala likheterna inom branschen har undersökts med en teoretisk utgångspunkt i institutionell teori. I Meyer och Rowans (1977) artikel diskuterar författarna varför organisationer i samma bransch agerar på liknande sätt och vad som utgör

en organisations informella och formella strukturer. I vår studie är Meyer och Rowans (1977) diskussion kring de formella strukturerna av högsta relevans, eftersom det är hållbarhetsredovisning som undersöks. Formella strukturer beskrivs inte som en produkt av rationalitet i den sociala organisationen, snarare är den formella strukturen djupt rotad i allmänt spridda förståelser av den sociala verkligheten som återspeglas i organisationen. Dessa utbredda sanningar, eller förståelser, är framkomna ur den allmänna opinionen, åsikter av viktiga intressenter, lagar och kunskap inom bland annat utbildningssystemet med fler. Beståndsdelarna av de formella strukturerna beskrivs av författarna som uttryck av kraftfulla institutionella regler som dels är legitimerande, dels tvingande för särskilda organisationer. Genom att följa de institutionella reglerna som framkommit ur organisationens omgivning, och således inte verka självständigt, kan de lättare överleva. Inom institutionell teori kan likheter mellan aktörer i en bransch således förklaras med isomorfism. Det innebär att organisationer närmar sig varandra och agerar i linje med den homogena gruppen vilket dels skapar legitimitet, dels resurseffektivitet (Meyer & Rowan, 1977). Genom att ställa branschens olika underbranscher mot varandra kan vi kontrollera branschens homogenitet och således pröva Meyer och Rowans teori om isomorfism i en bransch gällande hållbarhetsredovisning. Med grunden i att studiens observationer dels tillhör samma bransch, dels implementerat samma EU-direktiv gällande hållbarhetsredovisning, formuleras följande hypotes:

H7: Företag som verkar inom samma bransch hållbarhetsredovisar i samma utsträckning.

Genom att särskilja branscherna för att kontrollera för hypotes H7, uppkommer emellertid en fråga om en specifik underbransch har en distinkt effekt skild från de övriga. Exempelvis kan en eller två branscher i vårt urval utgöra ett signifikant samband, medan två andra branscher inte gör det. Inom detaljhandeln finns det fyra underbranscher, dessa är: internet and direct marketing retail, specialty retail, multiline retail och distributors. Underbranscherna är klassificerade enligt Global Industry Classification Standard (S&P Global, 2018). Genom att lyfta fram den eller de branscher som utgör ett statistiskt signifikant samband kan vi belysa varje branschs individuella påverkan på hållbarhetsredovisning i de kommande testerna. De branscher som vi misstänker utgör ett signifikant samband med hållbarhetsredovisningen kommer sedermera att prövas självständigt i våra regressionsanalyser för att se om ett eventuellt samband håller eller inte. Detta leder oss till följande hypotes:

H8: Företag i en specifik underbransch redovisar mer än företag i de övriga underbranscherna.

2.8 Rapportens storlek

Slutligen i den här studien kommer storleken av rapport att testas då det kan finnas ett samband mellan storlek på rapport och hur mycket företag väljer att redovisa inom hållbarhet. Definition av storlek på rapport är i studien antal ord per rapport. I tidigare forskning, av bland annat Ruhana och Hidayat (2020) samt Abdulsalam och Babangida (2020), har det upptäckts positiva samband mellan företagets storlek och hur mycket företagen

hållbarhetsredovisar. I studien antas det att större företag som har mer resurser att spendera på hållbarhetsredovisning följaktligen har större rapporter, det vill säga fler antal ord i sin rapport. Utifrån det formuleras följande hypotes:

H9: Företag med en större rapport hållbarhetsredovisar mer än företag med en mindre rapport.

3. Vetenskaplig metod

3.1 Forskningsmetod

Rapporten tillämpar en kvantitativ forskningsmetod och teorigenererande ansats där det utförs datainsamlingar, bearbetningsmetoder och statistisk analys. En deskriptiv statistik utförs där siffror används för att återspegla en beskrivning av de insamlade hållbarhetsredovisningarna från tidsperioden år 2017 till år 2020. Genom att använda deskriptiv statistik kan således forskningsproblemet lyftas fram (Patel & Davidson, 2011). Vidare genomförs en statistisk analys för att se hur olika variabler påverkar varandra och vad som är den bakomliggande faktorn för hur mycket företag hållbarhetsredovisar.

3.2 Insamling och bearbetning av data

Den data som ligger till grund för den här studien är hämtad från två källor, S&P Capital IQ och Accountancy Europe. Accountancy Europe är en organisation inom revision som finns i 35 länder och som företräder ca en miljon auktoriserade revisorer. En utav organisationens uppgift är att utreda och förbättra transparensen inom redovisning mellan företag, organisationer och individer. År 2017 presenterade Accountancy Europe en rapport om hur direktiv 2014/95/EU implementerats av EU:s medlemsländer. Rapporten, som togs fram i samarbete med GRI och CSR Europe, redogjorde för hur medlemsländerna implementerat direktivet (Accountancy Europe, 2021). S&P Capital IQ användes för att ta fram och hämta dataset inom gjorda avgränsningar. Studiens avgränsning är främst branschspecifik och den kvantitativa informationen som togs fram avser publika företag inom detaljhandeln på den europeiska marknaden. Ur ett reliabilitetsperspektiv är det viktigt att nämna att datan från S&P Capital IQ kan skilja sig från andra databaser. Vidare hämtades tillgängliga hållbarhetsrapporter från år 2017 till år 2020 för samtliga företag och för de företag som inte erhöll separata hållbarhetsrapporter hämtades årsredovisningar. Alla rapporter som hämtades är på engelska och de rapporter som inte fanns tillgängliga på engelska togs inte med i studien. Totalt består studien utav 309 observationer efter ett bortfall på ca 40 observationer. Bortfallet bestod främst utav oläsbar data, ingen data och i vissa fall dubletter.

3.2.1 Ordlista

Efter insamlingen av rapporter framställdes en ordlista inom hållbarhet. Ordlistan är uppdelad efter EU-direktivets fyra minimikrav, *miljö, korruption, personal- och social och mänskliga*

rättigheter. Orden togs fram med hjälp av ett urval av rapporter som finns med i studien. För att undvika att orden blir företagsspecifika och för att uppnå viss grad av statistisk säkerhet undersöktes ca 50 rapporter och orden ställdes sedan mot etablerade, generiska hållbarhetsordlistor för att undvika partiskhet (GRI, 2018). Ordlistan komprimerades sedan till att enbart innehålla ordstammar, det vill säga utan affix. På så vis minimeras problematiken där ord med samma ordstam och innebörd inte tas med i datainsamlingen på grund av att ordens suffix skiljer sig åt. Ord som *recycle*, *recycling* och *recyclable* är exempel på ord som i ordlistan komprimerats till ordet *recycl* för att kringgå den problematiken. De generiska ord som återfanns i urvalet av rapporter efter komprimering samt kontroll mot etablerade ordlistor blev totalt 76 stycken och presenteras i Tabell 6.

Tabell 6. Lista för hållbarhetsord

Miljö	Korruption	Personal och Social	Mänskliga rättigheter
Biodivers	Anti-competitive	CSR	Child
Carbon	below-market prices	Collaborat	Dignity
Circular	Bribe	Colleague	Ethnic
Climate	Complian	Communicat	Hours
Compost	Conduct	Community	Human
Eco	Conflict	Corporate social responsibility	Migrant
Emission	Corrupt	Cultur	Religio
Energy	Dishonest	Discrimin	Respect
Environment	Embezzle	Divers	Slav
ESG	Ethic	Educat	Wage
Fair	Fraud	Employ	Welfare
Footprint	Gift	Equal	
Global warming	Profiteer	Gender	
Greenhouse	Risk	Harass	
GRI	SRI	Inclus	
Impact	Transparency	Libert	
Organic	Transparent	Opportun	
Planet	Whistleblow	People	
Recycl		Personal	
Renew		Social	
SDG		Wellbeing	
Sustainabl			
TBL			
Tripple bottom line			
Waste			
Water			

Efter mätning av samtliga observationer kunde resultatet kategoriseras till olika poäng i en så kallad scoreboard i ett deskriptivt syfte. I scoreboarden får medlemsländerna mellan 0 och 5 poäng beroende på hur många hållbarhetsord som nämns i deras rapporter. Hur mycket poäng varje observation får utges i tabell 7.

Tabell 7. Poängskala

Antal ord	Antal poäng
<100	0
100–800	1
800–1500	2
1500–2200	3
2200–2900	4
>2900	5

3.3 Statistisk analys

3.3.1 Regressionsanalys

En linjär regressionsanalys visar sambandet mellan en beroende variabel Y och en oberoende variabel X. Från regressionsanalysen kan vi se om variabeln X har någon påverkan på den beroende variabeln Y. Den här analysen kan också användas om det finns fler oberoende variabler som kan påverka den beroende variabeln, vilket benämns multipel linjär regressionsanalys (Angelini, 2018).

3.3.1.1 Formel multipel linjär regressionsanalys

$$Y_1 = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_i X_i$$

I formeln är Y_1 den beroende variabeln. β_0 är interceptet, det vill säga där regressionslinjen skär Y-axeln. $\beta_1 \beta_2 \beta_i$ är regressionskoefficienter och $x_1 x_2 x_i$ är de oberoende variablerna.

I den multipla regressionsanalysen ges justerat R²-värde vilket innebär hur mycket av variationen i den beroende variabeln som kan förklaras av de oberoende variablerna (Angelini, 2018). Justerat R² tar hänsyn till ökningen då R² tenderar att stiga när det läggs in fler oberoende variabler i analysen. I den multipla regressionsanalysen visas också koefficientens statistiska signifikans vilket är markerat med stjärnor. Om signifikansnivån är 0,01 innebär det 2 stjärnor. Då kan vi med 99% säkerhet anta att koefficienten inte är lika med 0. Om signifikansnivån är 0,05 innebär det 1 stjärna. Då kan vi med 95% säkerhet anta att koefficienten inte är lika med 0. I den här studien kommer en multipel linjär regressionsanalys att användas då det finns ett flertal oberoende variabler som kan tänkas påverka hur mycket företagen hållbarhetsredovisar. Formeln för den multipla linjära regressionsanalysen i studien ser ut enligt följande:

$$Y_1 = \beta_0 + \beta_1 \text{Sverige} + \beta_2 \text{Rapportens storlek} + \beta_3 \text{GRI} + \beta_4 \text{Fristående hållbarhetsrapport} + \beta_5 \text{Störst marknad Skandinavien} + \beta_6 \text{Revision} + \beta_7 \text{Justering av rapport} + \beta_8 \text{Specialty Retail}$$

I studien utförs det totalt 5 stycken regressionsanalyser där den beroende variabeln Y_1 kan variera enligt följande: *Samtliga ord inom hållbarhet, Ord inom miljö, Ord inom korruption, Ord inom social och personal, Ord inom mänskliga rättigheter.*

Efter samtliga multipla linjära regressionsanalyser har det därtill kontrollerats för spuriösa samband. I modell 2 och 3 har det lagts kontrollvariabler för styrelse och ägande för att undersöka om det finns något annat kausalt samband som kan påverka hur mycket företagen hållbarhetsredovisar. För att se en lista över samtliga variabler, se bilaga 1.

3.3.2 Oberoende variabler

Som presenterats i tidigare avsnitt 3.3.1.1 används det i studien ett flertal oberoende variabler för att testa om det finns något samband med hur mycket företag inom detaljhandeln väljer att hållbarhetsredovisa. De oberoende variablerna benämns *Sverige*, *Rapportens storlek*, *GRI*, *Fristående hållbarhetsrapport*, *Störst marknad-Skandinavien*, *Internet and Direct Marketing Retail*, *Specialty Retail*, *Multiline Retail*, *Distributors*, *Revision* och *Justering av rapport*, se bilaga 1 för variabellista.

Den första variabeln *Sverige* är skapad för att se i vilken utsträckning Sverige redovisar hållbarhet gentemot de andra europeiska medlemsländerna. Data för variabeln *Sverige* är baserad på de 309 observationerna. Variabeln är en dummyvariabel där Sverige antar värdet 1 och resterande medlemsländer har värdet 0. Den andra variabeln *Rapportens storlek* visar om storleken av årsrapporten eller hållbarhetsrapporten påverkar hur mycket medlemsländerna hållbarhetsredovisar. *Rapportens storlek* är hämtad från årsredovisningar och hållbarhetsredovisningar där det sedan har gjorts en ordräkning för varje rapport för att veta storleken av rapporten. Variabeln har också winzoriserats för att undvika att eventuella extremvärden påverkar den statistiska analysen, se diagram 1 och 2.

Den tredje variabeln *GRI* är framtagen för att se om företagen som redovisar efter GRI har någon påverkan på hållbarhetsredovisningen. Data för variabeln *GRI* kommer ifrån ordräkningen av samtliga observationer. *GRI* är en dummyvariabel där de medlemsländer som redovisar efter GRI har värdet 1 och resterande har värdet 0. Den fjärde variabeln är den benämnda *Fristående hållbarhetsrapport* vilket visar om de olika företagen i medlemsländerna har sin hållbarhetsredovisning integrerad i sin årsredovisning eller om de tillhandahåller en separat rapport. Den oberoende variabeln är en dummyvariabel där varje observation som tillhandahåller en separerad hållbarhetsredovisning antar värdet 1 och de som har integrerad hållbarhetsredovisning antar värdet 0.

Den femte variabeln *Störst marknad-Skandinavien* visar vart de olika företagen har sin största marknad och om det skulle påverka hur mycket de väljer att hållbarhetsredovisa. Data gällande företagens marknad är hämtad från Capital IQ, vilket sedan har sorterats på vilka marknader som är störst. De företag som saknade marknadsinformation från Capital IQ har antagits ha sin största marknad där de har sitt säte. *Störst marknad-Skandinavien* är en dummyvariabel där de observationer som har sin största marknad i Skandinavien antar värdet 1 och resterande antar värdet 0.

Vidare har det skapats variabler gällande företagens bransch. Data för företagens bransch är hämtad från Capital IQ där företagen var indelade i olika underbranscher vilket sedan delades in till fyra olika grupper. Global Industry Classification Standard (S&P Global, 2018) var till

grund för indelningen av de fyra olika grupperna. Grupperna blev de benämnda oberoende variablerna *Internet and Direct Marketing Retail*, *Specialty Retail*, *Multiline Retail*, *Distributors* och ingår i den övergripande branschen detaljhandel. Branschvariablerna är dummyvariabler vilket betyder att om företaget verkar inom en specifik bransch, exempelvis *Distributors*, får den variabeln värdet 1 och resterande får värdet 0. Samtliga branchvariabler beskrivs i den deskriptiva statistiken samt korrelationsmatrisen. Utöver detta har det genomförts ett Kruskal Wallis-test för att se om branschernas medianvärde av hållbarhetsord är lika, vilket presenteras i tabell 14. I den statistiska analysen kommer endast variabeln *Specialty Retail* att testas på grund av att det var den som var signifikant gentemot den beroende variabeln *Samtliga ord inom hållbarhet* i korrelationsmatrisen.

I studien har det skapats en variabel gällande om hur företag tillämpar direktiv 2014/95/EU gällande granskning av hållbarhetsredovisning, det vill säga revision. Utifrån data från tabell 4 skapades den oberoende variabeln *Revision*. Variabeln är en dummyvariabel där de företag som valt att justera antar värdet 1 och de företag som valt att följa direktiv 2014/95/EU eller att inte tillämpa det antar värdet 0. Den sista oberoende variabeln som tas upp är den benämnda *Justering av rapport*. Enligt direktiv 2014/95/EU ska hållbarhetsredovisningen ta upp viss information, exempelvis uppgifter om affärsmodell och samtliga risker. En del länder har valt att göra vissa justeringar av innehållet vilket illustreras i tabell 5. Utifrån data från tabell 5 har det skapats en dummyvariabel för justering av rapport, där de företag som valt att göra justeringar antar värdet 1 och de företag som valt att gå i enlighet med direktiv 2014/95/EU antar värdet 0.

3.3.3 Beroende variabler

För att mäta hur mycket de olika medlemsländerna redovisar inom hållbarhet skapades fem olika beroende variabler. Den första variabeln är så kallad *Samtliga ord inom hållbarhet* vilket skapar en överblick hur mycket de olika medlemsländerna de facto redovisar inom hållbarhet. Variabeln inkluderar alla minimikrav från direktiv 2014/95/EU som rapporten ska innehålla. I diagram 1 kan spridningen mellan den beroende variabeln, *Samtliga ord inom hållbarhet*, och den oberoende variabeln, *Rapportens storlek*, utläsas. I diagram 1 finns det vissa extremvärden eller outliers som kan påverka analysen, därför har variablerna modifierats genom winzorisering. Vid winzorisering ersätts de minsta och största värdena till de närmsta observationerna, på så sätt elimineras extremvärdena. I detta fall elimineras extremvärden med 1 %. I diagram 2 kan vi se vilka värden som har winzoriserats. I studien winzoriseras den beroende variabeln *Samtliga ord inom hållbarhet* och den oberoende variabeln *Rapportens storlek*.

Diagram 1. Spridning mellan den beroende variabeln "Samtliga ord inom hållbarhet" och den oberoende variabeln "Rapportens storlek".

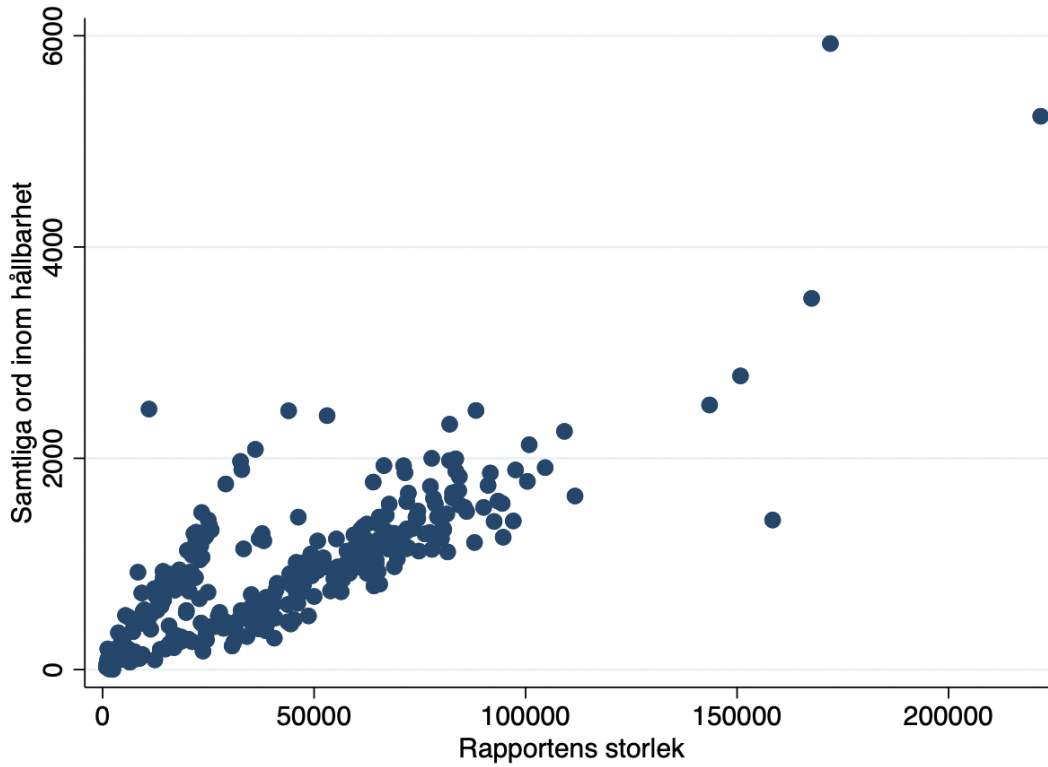
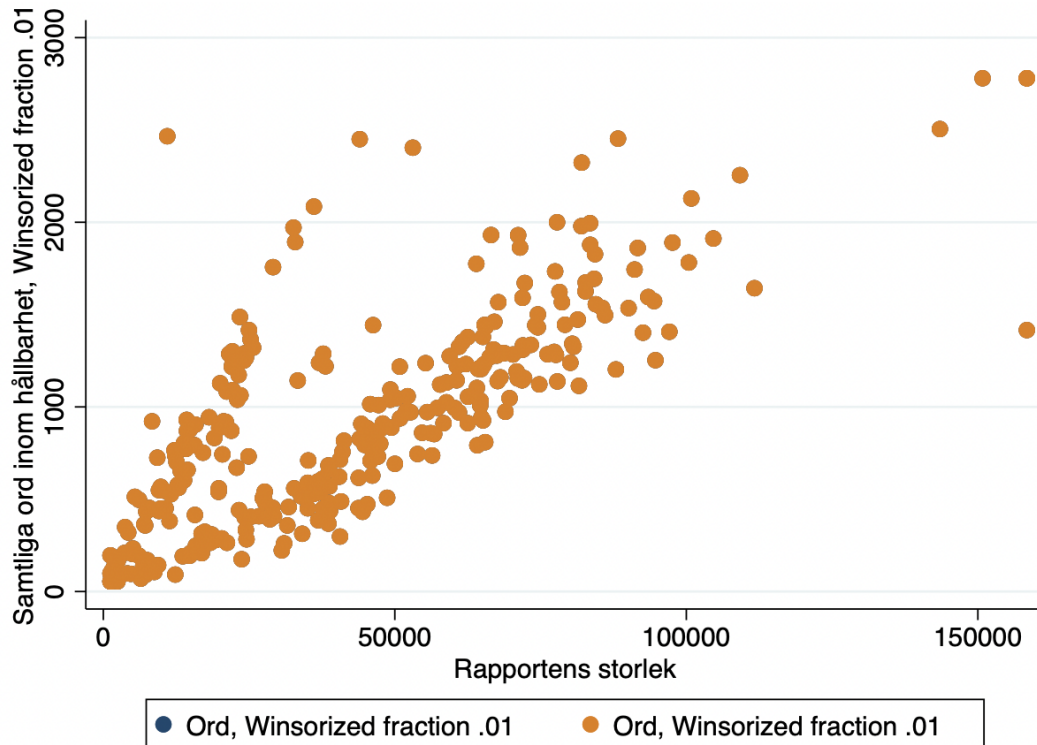

Diagram 2. Spridning mellan den beroende variabeln "Samtliga ord inom hållbarhet" och den oberoende variabeln "Rapporten storlek".

De andra fyra variablerna är mer specifika då det är uppdelade efter de fyra minimikraven, de vill säga miljö, social och personal, korruption och mänskliga rättigheter. Variablerna är skapade utifrån ordlistan, se tabell 6. De beroende variablerna från minimikraven benämns som *Ord inom miljö*, *Ord inom korruption*, *Ord inom social och personal* samt *Ord inom mänskliga rättigheter*. Uppdelningen av variablerna är till grund för att veta hur mycket medlemsländerna redovisar inom varje kategori och därmed vilka delar av minimikraven de väljer att belysa och inte. I den första regressionsanalysen med den beroende variabeln *Samtliga ord inom hållbarhet* används de winzoriserade observationerna. I de fyra sista regressionsanalyserna kommer inte de övriga beroende variablerna att winzosieras på grund av att vi efter den första regressionsanalysen insåg att extremvärdenas effekt på studien var försumbar, samt att det fanns en önskan att se ett resultat utan någon winzorisering.

3.3.4 Kontrollvariabler

Genom att införa kontrollvariabler kan spuriösa samband uteslutas. Ett spuriöst samband innebär att sambandet mellan två variabler kan vara missvisande ibland då det finns en dold tredje variabel som påverkar sambandet (Haig, 2003). Det har därför valts i studien att kontrollera för ägande och styrelse då det kan finnas ett samband med hur mycket företagen hållbarhetsredovisar. En viktig faktor i hur mycket företag hållbarhetsredovisar är enligt Foss och Klein (2018) ägarstrukturen i företaget. I vår tillämpning av ägarstruktur som kontrollvariabel har en generellt sett bred definition av ägande tillämpats. Ägande enligt den här definitionen innebär rätten att erhålla vinst från ett företag, vilket utgör aktieägarna. Det betyder nödvändigtvis inte att aktieägarna har rätt att fatta beslut eller på något sätt kontrollera företaget eller dess resurser, vilket gör att passiva ägare också omfattas av definitionen (Foss och Klein, 2018). För att förstå hur ägarstrukturen i ett företag påverkar hållbarhetsredovisning har den här studien valt att kontrollera för tre ägandeformer; familjeägande, VD-ägande och institutionellt ägande.

I studien görs en avgränsning då det inte kontrolleras för storlek av företag, vilket kan påverka rapportens statistiska resultat och därmed validiteten. De kontrollvariabler som används i den statistiska analysen är hämtade från S&P Capital IQ och är benämnda *Antal i styrelsen*, *Familjeägande %*, *Institutionsägande %* och *VD-ägande %*. I studien görs det en modell för den första kontrollvariabeln, *Antal i styrelsen %*, och en modell för resterande ägarvariabler. Det kommer sättas en siffra vid varje variabel för att skapa en lättare förståelse och tolkning av den statistiska analysen, exempelvis *Antal i styrelsen (1)*. Kontrollvariabeln *Antal i styrelsen (1)* består av antal styrelsemedlemmar för varje företag, vilket kontrollerar om styrelsens storlek har något samband med hur mycket företag hållbarhetsredovisar. I en studie av Martínez och Álvarez (2018) är styrelsens storlek något som påverkar hållbarhetsredovisningen positivt, där styrelsens egenskaper såsom kön, storlek och ålder undersöks i förhållande till hållbarhetsredovisning. De kommer fram till att det finns ett positivt samband för styrelsens storlek varför det i den här studien används som en kontrollvariabel.

Nästkommmande kontrollvariabel, *Familjeägande % (2)*, kontrollerar för sambandet mellan företagets familjeägande i procent och hållbarhetsredovisning. En studie från år 2019 påvisar att familjeägande har ett positivt samband på företags hållbarhetsupplysningar, framför allt inom miljö- och personalfrågor (Gavana et al., 2019). Resultaten i studien belyser att familjeägda företag tycks vara mer känsliga för medialt tryck, vilket kan härledas till att företagets rykte lätt blir associerat med ägarna i företaget. Således blir familjeägda företag benägna att hållbarhetsredovisa mer än icke-familjeägda företag, eftersom de upplever mer exponering än konkurrenter utan familjeägande. Hållbarhetsredovisningen är beroende av familjens involvering i företaget och studien lyfter fram att en familjemedlem i styrelsen exempelvis har en positiv effekt på rapporteringen.

I studien kontrolleras det för *VD-ägande % (3)*. VD:s ägande och påverkan i ett företag behandlas i Jensen och Mecklings (1976) agentteori, och bygger på ett så kallat agent-principal-förhållande. Det innebär ett kontraktliknande förhållande där en part, principalen, har överlåtit beslutsrätten över sina resurser till en annan part, agenten. Agentteorin förutsätter att individer är nyttomaximerande och drivs av ett stort egenintresse. Med denna tankegång finns det således alltid en risk att agenten, det vill säga VD:n, försöker bryta kontraktet genom att agera opportunistiskt (Jensen & Meckling, 1976). Utöver agentteorin finns det flera studier där VD:s makt undersöks och hur makten kan kopplas till hållbarhetsredovisning, däremot skiljer sig resultaten åt. Enligt Foss och Klein (2018) är en VD:s plikt att agera för att maximera företagets värde men påpekar att så inte alltid är fallet. De belyser problematiken att VD:n ibland kan agera för egen vinning snarare än att verka för att maximera företagets värde. Att en VD:s personliga attribut och intressen kan påverka företagets styrning kan därför påverka hållbarhetsredovisningen. I en studie från år 2019 undersöker Saidu hur en VD kan tillförskaffa sig makt och inflytande, varvid aktieinnehav identifierades som ett av tillvägagångssätten (Saidu, 2019). Hur en VD därefter påverkar i vilken utsträckning företag hållbarhetsredovisar undersöks av Martínez och Álvarez (2021) och i studien hittar författarna ett positivt samband mellan VD:s inflytande och graden av hållbarhetsredovisning. För att undersöka hur en VD påverkar hållbarhetsredovisningen i vår studie används därför en kontrollvariabel som återger VD:s ägande i form av aktieinnehav i procent.

Vidare kontrolleras det för *Institutionsägande % (4)*. Institutionella ägare består bland annat av aktiefonder, pensionsfonder, stiftelser, försäkringsbolag och investmentbolag. Institutionella ägare utgörs följaktligen av juridiska personer. Historiskt sett har institutionella ägare inte varit alltför intresserade av företagets styrning eller hållbarhetsredovisning med grunden i att institutionerna fokuserat på att förvalta klienters kapital. Dock går utvecklingen till att institutionella ägare blir mer och mer engagerade, vilket Webb et al. förespråkar och menar att med storlek tillkommer också ansvar (Webb et al., 2003). Det institutionella ägandet med avseende på dess storlek är något att ta hänsyn till och bör utgöra någon form av effekt på företagets styrning och således hållbarhetsredovisning och är något vi kommer att kontrollera för i vår studie. I Sverige utgörs ca 80 procent av aktieägandet på svenska börsen

utav institutionella ägare (Nordström & Pettersson, 2020), vilket i och med sin storlek kan anses vara en viktig ägare att ta hänsyn till.

3.3.5 Korrelationsmatris

En korrelationsmatris beskriver sambandet mellan två variabler och utifrån matrisen ges en korrelationskoefficient. Korrelationskoefficienten har värdet mellan -1 och 1. Om värdet på korrelationskoefficienten är -1 då är variablerna perfekt negativt korrelerade. Om däremot korrelationskoefficienten är 1 är variablerna i stället perfekt positivt korrelerade med varandra (Gogtay & Thatte, 2017). I den här studien kontrolleras samtliga variablernas korrelation genom en korrelationsmatris, det kan då utläsas hur variablernas korrelation ser ut parvis. I studien antas det att de variabler som har en korrelation närmare $\pm 0,8$ kan innebära en risk för multikollinearitet.

3.3.6 Kruskal Wallis-test

Kruskal Wallis-test är ett icke-parametriskt statistiskt test, som granskar skillnader mellan flera olika grupper. Testet lämpar sig att använda när det finns icke- normalfördelade kontinuerliga variabler. Kruskal wallis-testet visar därav om det finns statistiska skillnader mellan olika grupper (Guo et al., 2013). Genom att tillämpa ett icke-parametriskt statistiskt test kan således gruppernas medianvärden granskas. I den här studien granskas företagens olika branscher inom detaljhandeln.

3.3.7 Multikollinearitet

Multikollinearitet kan förekomma när det finns ett närliggande linjärt samband mellan två variabler, med andra ord att det finns oberoende variabler som är för mycket korrelerade med varandra i en regression. Multikollinearitet kan leda till ett bristfälligt data och ett felaktigt resultat, därav är det viktigt att kontrollera och göra åtgärder i förebyggande syften (Alin, 2010). I studien används en korrelationsmatris och som beskrivit tidigare om variablerna har en korrelation $\pm 0,8$ finns det en risk att variablerna är multikollinerade. Vidare utförs det ett test för *Variance Inflation factor*, vilket benämns VIF. I ett VIF-test studeras standardavvikelsen för regressionskoefficienterna vilket är ett mått för multikollinearitet. Vad som är ett acceptabelt värde skiljer sig från studie till studie, men gränsvärdena 5, 6 och 10 är ofta förekommande, därav finns det inget exakt värde angående hur högt VIF-värdet får vara men i den här studien dras gränsen vid 10. Överstiger VIF-värdet 10 hos variabeln tyder det på multikollinearitet och variabeln ska då tas bort för att göra en ny mätning.

4. Resultat och analys

4.1 Deskriptiv statistik

I tabell 8 ges det beskrivande statistik över de beroende variablerna. Den beroende variabeln *Samtliga ord inom hållbarhet* har ett medelvärde som är 958,841 vilket betyder att av

samtliga observationer rapporteras det ungefär 959 hållbarhetsord per rapport. Vidare har variabeln en standardavvikelse på 691,562 vilket innebär en hög standardavvikelse som avviker från medelvärdet. Det betyder att det finns värden som är spridda från medelvärdet vilket kan styrkas genom att studera min- (2) och maxvärdet (5926). Resterande beroende variabler har likaså höga standardavvikelser som skiljer sig från medelvärdet vilket kan bekräftas från min- och max-värde, se tabell 8. Vidare konstateras det att *Ord inom miljö* har ett högre medelvärde än de andra beroende variabler som är uppdelade efter minimikraven. Den beroende variabel som har lägst medelvärde är *Ord inom mänskliga rättigheter*. Det kan betyda att samtliga företag i EU redovisar mindre inom mänskliga rättigheter. *Ord inom social och personal* samt *Ord inom korruption* har liknande medelvärde och skiljer sig i ringa mängd.

Tabell 8. Beskrivande statistik över beroende variabler

Variabel	Antal	Medelvärde	Standardavvikelse	Min	Max
Samtliga ord inom hållbarhet	309	958,841	691,562	2	5926
Ord inom miljö	309	439,508	318,777	2	2429
Ord inom korruption	309	205,919	169,117	0	1315
Ord inom social och personal	309	251,469	202,032	0	1736
Ord inom mänskliga rättigheter	309	61,945	51,386	0	488

Från den beskrivande statistiken i tabell 9 kan det utläsas hur det ser ut för de oberoende variablerna. Variabeln *Rapportens storlek* har ett medelvärde till ett värde av 44 416,330 vilket betyder att utav observationerna är det ungefär 44 416 ord per rapport. Standardavvikelsen är 32 618,524 vilket tyder på en hög avvikelse från medelvärdet som styrks genom att studera min- (902) och maxvärdet (221 791). Resterande variabler är dummyvariabler därav är min- (0) och maxvärde (1). Vid jämförelse av medelvärde och standardavvikelser på dummyvariablerna så avviker standardavvikelserna från medelvärdet då värdena på samtliga variabler är höga. Ett exempel är variabeln *Sverige* där medelvärdet är 0,142 och standardavvikelsen 0,35 vilket innebär en hög avvikelse från medelvärdet.

Tabell 9. Beskrivande statistik över oberoende variabler

Variabel	Antal	Medelvärde	Standardavvikelse	Min	Max
Sverige	309	0,142	0,35	0	1
Rapportens storlek	309	44416,330	32618,524	902	221791
GRI	309	0,282	0,450	0	1
Fristående hållbarhetsrapport	309	0,291	0,455	0	1
Störst marknad-Skandinavien	309	0,188	0,391	0	1
Internet and Direct Marketing Retail	309	0,278	0,449	0	1
Specialty Retail	309	0,511	0,501	0	1
Multiline Retail	309	0,087	0,283	0	1
Distributors	309	0,123	0,329	0	1
Revision	309	0,505	0,501	0	1

I tabell 10 ges det en beskrivning över samtliga kontrollvariabler i studien. Kontrollvariabeln *Antal i styrelsen %* (1) har ett medelvärde på 7,168 vilket innebär att det är ca 7 stycken styrelsemedlemmar per företag. Min- och maxvärdena på 1 respektive 10 innebär att det finns som minst 1 person i styrelsen och högst 10 personer. Resterande kontrollvariabler för ägandet har 0 som min-värde, vilket innebär att vissa företag inte har den typen av ägandeform. Det högsta medelvärdet tillhör *Institutionsägande %* (4) vilket kan betyda att det är flera företag som har institutionellt ägande som en stor del av deras ägarstruktur.

Tabell 10. Beskrivande statistik över kontrollvariabler

Variabel	Antal	Medelvärde	Standardavvikelse	Min	Max
Antal i styrelsen (1)	309	7,168	2,087	1	10
Familjeägande % (2)	309	0,895	5,206	0	50,04
VD-ägande % (3)	309	2,615	9,144	0	68
Institutionsägande % (4)	309	43,888	29,335	0	97,6

4.2 Scoreboard

I Tabell 11 presenteras studiens scoreboard, där det kan utläsas hur mycket poäng de olika länderna har erhållit. De länder som redovisar ett högre antal hållbarhetsord får högre poäng. De länder som har högst poäng är Frankrike och Spanien då det redovisar mer än 2900 ord inom hållbarhet.

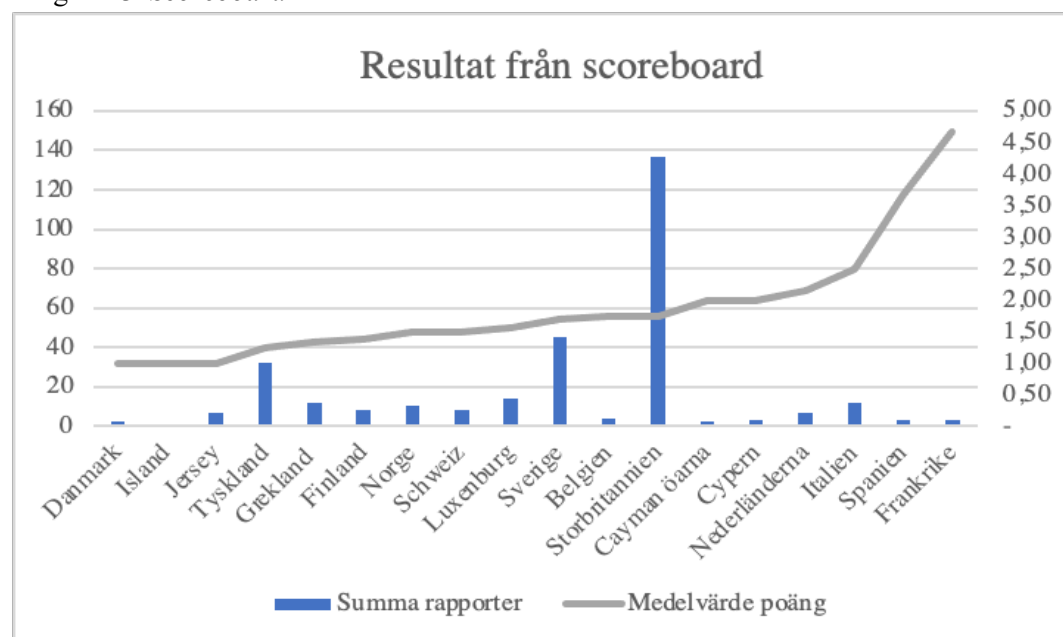
Tabell 11. Scoreboard

Land	0	1	2	3	4	5
Danmark	-	2	-	-	-	-
Island	-	1	-	-	-	-
Jersey	-	7	-	-	-	-
Tyskland	3	18	11	-	-	-
Grekland	-	8	4	-	-	-
Finland	-	5	3	-	-	-
Norge	-	5	5	-	-	-
Schweiz	-	4	4	-	-	-
Luxenburg	3	1	9	1	-	-
Sverige	2	21	12	9	1	-
Belgien	-	1	3	-	-	-
Storbritannien	5	49	61	19	3	-
Caymanöarna	-	-	2	-	-	-
Cypern	-	-	3	-	-	-
Nederländerna	-	3	1	2	1	-
Italien	-	-	7	4	1	-

Spanien	-	-	1	-	1	1
Frankrike	-	-	-	-	1	2
Antal ord	<100	100-800	800-1500	1500-2200	2200-2900	>2900

Resultatet från scoreboarden presenteras i diagram 3. Utifrån diagram 3 illustreras det vilka medlemsländer som har flest antal rapporter samt vilket medelvärde varje medlemsland har. Storbritannien har flest antal rapporter med i studien, därefter kommer Sverige. De som har högst medelpoäng är Spanien och Frankrike, dock har de inte så många rapporter med i studien vilket kan bero på att de föll bort i sorteringen av icke-engelska rapporter. Det kan därför inte helt dras en slutsats att Spanien och Frankrike redovisar flest hållbarhetsord. Sverige har ett relativt högt medelvärde vilket kan betyda att de använder fler hållbarhetsord i sina rapporter. Danmark och Island har lägst medelvärde samt väldigt lågt antal rapporter, därav går det inte heller helt att konstatera att de redovisar minst hållbarhetsord. För att dra en slutsats krävs ytterligare analys eller ett större antal observationer.

Diagram 3. Scoreboard

4.3 Korrelation

Korrelationsmatrisen visar om samtliga variabler har ett samband och om sambandet är signifikant, vilket illustreras i tabell 12 och 13. De samband som är statistiskt signifikanta har en signifikansnivå på 0,01 eller 0,05. Det finns en del korrelationer som är signifikanta och en del som saknar signifikans. Exempelvis har de oberoende variablerna *GRI* och *Sverige* en positiv korrelation. Sambandet har samtidigt en hög signifikans, se tabell 12. De oberoende variablerna *Sverige* och *Justering av rapport* har ett positivt signifikant samband, dock överskrider korrelationen 0,8 vilket kan vara ett tecken på multikollinearitet. Från korrelationsmatrisen kan vi se att det finns signifikanta samband mellan variablerna men att

det behövs ytterligare analys för att se om de har en påverkan angående hur mycket företag hållbarhetsredovisar.

Tabell 12.
Korrelationsmatris (del 1)

	Samtliga ord inom Sverige	Ord inom hållbarhet	Ord inom miljö	Ord inom korruption	Ord inom social- och personal	Ord inom mänskliga rättigheter	Rapportens storlek	GRI	Fristående hållbarhetsrapport
Sverige									
Samtliga ord inom hållbarhet	-0,017								
Ord inom miljö	0,039	0,960**							
Ord inom korruption	-0,085	0,896**	0,780**						
Ord inom social- och personal	-0,039	0,945**	0,856**	0,823**					
Ord inom mänskliga rättigheter	-0,042	0,833**	0,788**	0,699**	0,771**				
Rapportens storlek	-0,120*	0,801**	0,722**	0,865**	0,720**	0,618**			
GRI	0,280**	0,223**	0,288**	0,020	0,244**	0,191**	-0,101		
Fristående hållbarhetsrapport	0,167**	-0,163**	-0,085	-0,396**	-0,077	-0,066	-0,541**	0,501**	
Störst marknad-Skandinavien	0,682**	-0,109	-0,072	-0,149**	-0,088	-0,179**	-0,198**	0,326**	0,203**
Internet and Direct Marketing Retail	0,098	-0,075	-0,088	0,038	-0,101	-0,189	-0,015	-0,068	-0,033
Specialty Retail	0,009	0,123*	0,152**	0,044	0,104	0,164**	0,085	0,094	-0,043
Multiline Retail	-0,126*	-0,052	-0,072	-0,072	-0,028	0,089	-0,111	0,061	0,256**
Distributors	-0,040	-0,041	-0,050	-0,057	0,002	-0,067	-0,014	-0,103	-0,110
Institutionsägande % (4)	-0,176**	0,109	0,041	0,127	0,164	0,146	0,074	-0,179**	-0,094
VD-ägande % (3)	-0,078	-0,028	-0,025	-0,013	-0,046	0,004	0,071	-0,159**	-0,151**
Familjeägande % (2)	-0,050	0,311**	0,276**	0,305**	0,283**	0,354**	0,106	0,044	-0,024
Antal i styrelsen (1)	0,060	0,283**	0,281**	0,128*	0,340*	0,303**	0,068	0,316**	0,283**
Revision	-0,411**	0,148**	0,081	0,21**	0,165**	0,151**	0,286**	-0,387**	-0,377**
Justering av rapport	0,839**	0,027	0,065	-0,018	-0,006	0,037	-0,066	0,318**	0,105

Kommentar: *p<0,05 **p<0,01

Tabell 13. Korrelationsmatris (del 2)

	Störst marknad-Skandinavien	Internet and Direct Marketing Retail	Specialty Retail	Multiline Retail	Distributors	Institutions-ägande % (4)	VD-ägande % (3)	Familjeägande % (2)	Antal i styrelsen (1)	Revision	Justering av rapport
Sverige											
Samtliga ord inom hållbarhet											
Ord inom miljö											
Ord inom korruption											
Ord inom social- och personal											
Ord inom mänskliga rättigheter											
Rapportens storlek											
GRI											
Fristående hållbarhetsrapport											
Störst marknad-Skandinavien											

Internet and Direct Marketing Retail	0,016									
Specialty Retail	0,006	-0,635**								
Multiline Retail	0,057	-0,192**	-0,317**							
Distributors	-0,079	-0,233**	-0,383**	-0,116*						
Institutionsägande % (4)	-0,157**	-0,063	0,082	0,047	-0,080					
VD-ägande % (3)	-0,094	-0,040	0,096	-0,082	-0,020	-0,024				
Familjeägande % (2)	-0,064	-0,077	0,033	-0,051	0,099	0,133*	-0,031			
Antal i styrelsen (1)	-0,039	-0,203**	0,160**	0,052	-0,011	0,047	-0,015	0,084**		
Revision	-0,436**	-0,107	0,094	-0,037	0,036	0,494**	0,208**	-0,059	0,043**	
Justering av rapport	0,547**	0,011	0,080	-0,150**	-0,006	-0,187**	-0,105	0,172**	0,162**	-0,491**

Kommentar: *p<0,05 **p<0,01

4.4 Kruskal Wallis-test

I tabell 14 redogörs ett Kruskal Wallis-test där det kontrolleras om det finns några skillnader mellan de olika branscherna angående hur mycket företagen väljer att hållbarhetsredovisa. Då $p > 0,05$ innebär det att det inte finns statistiskt signifikanta skillnader mellan branscherna. Vi kan därmed konstatera att H7: *Företag som verkar inom samma bransch hållbarhetsredovisar i samma utsträckning* stämmer. Meyer och Rowans (1977) teori gällande isomorfism stämmer då branscherna, som omfattas av samma direktiv och således påverkas av liknande institutionella krafter, agerar homogent eftersom inga skillnader inom branschen kunde konstateras.

Tabell 14. Kruskal Wallis-test över branschvariabler. Beroende variabel "Samtliga ord in hållbarhet".

Bransch	Antal	Ranksum
Distributors	38	5457
Internet and Direct Marketing Retail	86	12939
Multiline Retail	27	3978
Specialty Retail	158	25521

$\chi^2=1,882$ $p=0,5972$

4.5 Multipel regressionsanalys

I den första multipel regressionsanalysen analyseras den första beroende variabeln, det vill säga *Samtliga ord inom hållbarhet* vilket illustreras i tabell 15. I de följande regressionsanalyser har kontrollvariabler adderats för att utesluta eventuella spuriösa samband. Vidare undersöks det hur medlemsländerna väljer att redovisa inom varje minimikrav. I Tabellerna 16 till 19 utförs regressionsanalyser av de beroende variablerna: *Ord inom miljö*, *Ord inom korruption*, *Ord inom social och personal* och till sist *Mänskliga rättigheter*.

4.5.1 Multipel regressionsanalys, *Samtliga ord inom hållbarhet*

Den multipla regressionsanalysen mellan den beroende variabeln *Samtliga ord inom hållbarhet* och samtliga oberoende variabler redogörs i tabell 15. I modell 1 kan det uttydas att om den oberoende variabeln *Rapportens storlek* ökar med ett ord så kommer det redovisas 0,017 fler ord inom hållbarhet. Regressionskoefficienten har en hög signifikansnivå. Vidare har *GRI* (338,329), *Fristående hållbarhetsrapport* (312,107) och *Revision* (92,987) positiva regressionskoefficienter vilket innebär att en enhetsökning i de oberoende variablerna leder till ökad rapportering av hållbarhet. Effekterna är signifikanta. Om företag upprättar en fristående hållbarhetsrapport implicerar det att företagen hållbarhetsredovisar mer enligt modell 1. Vidare om företagen har justerat för revisorns medverkan i rapporterna tyder det på att företagen hållbarhetsredovisar mer. I modell 1 är förklaringsgraden 75,6% vilket kan förklaras av de oberoende variablerna. Variablerna *Störst marknad-Skandinavien* och *Justering av rapport* har negativa samband, däremot är effekterna inte signifikanta vilket i princip innebär att de inte har någon effekt på hur mycket företag hållbarhetsredovisar. Vidare har variablerna *Sverige* och *Specialty Retail* positiva regressionskoefficienter, dock är effekterna inte statistiskt signifikanta.

I modell 2 har kontrollvariabel 1 adderats, det vill säga *Antal i styrelsen (1)*. Kontrollvariabel 1 är signifikant och utgör ett positivt samband med hållbarhetsredovisningen. Det går i linje med teorin angående styrelsens storlek, där storleken har en positiv påverkan på hållbarhetsredovisningen (Martínez & Álvarez, 2018). Variablerna *Rapportensstorlek*, *GRI* och *Fristående hållbarhetsrapport* fortsätter att vara positiva och statistiskt signifikanta, dock har effekterna minskat något. Det har vidare skett två förändringar till. Den första förändringen är att variabeln *Sverige* har blivit statistiskt signifikant samt att regressionskoefficienten har ökat. Den andra förändringen är att *Revision* inte längre är statistiskt signifikant vilket innebär att den i princip inte har någon effekt på hur mycket företag redovisar inom hållbarhet. Det kan i sin tur betyda att variabeln *Revision* utgör ett spuriöst samband.

I modell 3 har kontrollvariablerna för ägande adderats, det vill säga *Familjeägande % (2)*, *VD-ägande % (3)* och *Institutionsägande % (4)*. Kontrollvariabel 2 har ett positivt samband med hållbarhetsredovisning vilket betyder att ett familjeägt företag hållbarhetsredovisar mer. Effekten är statistiskt signifikant. Resultatet går i linje med Gavana et al. (2019) som skriver i sin studie att familjeägande har en positiv påverkan på hållbarhetsredovisning. Kontrollvariabel 3 har ett negativt samband dock är det inte signifikant, vilket innebär att VD-ägande inte utgör något samband med hur mycket företag hållbarhetsredovisar. Kontrollvariabel 4 visar ett positivt signifikant samband, där institutionsägande har en positiv effekt på hållbarhetsredovisningen. Institutionellt ägande har således en påverkan precis som Webb et al. (2003) skriver i sin studie, där institutionella ägare blir mer och mer engagerade i företagets styrning och således också i hållbarhetsredovisningen. Från modell 3 är effekten angående institutionellt ägande liten och en enhetsökning av institutionellt ägande leder till en ökning av ord inom hållbarhet med 1,4. Det kan vara ett tecken på att institutionella ägare på börsen inte tycks vara helt engagerade ännu, även om variabeln i tabell 15 utgör en liten

positiv effekt. De förändringar som har skett när vi kontrollerat för ägande är att variabeln *Justering av rapport* har blivit signifikant. *Justering av rapport* har ett negativt samband vilket innebär att de medlemsländer som justerat innehåll av rapporten hållbarhetsredovisar mindre. Sverige är ett av de medlemsländer som har justerat innehåll av rapporten vilket betyder att det kan ha negativ inverkan på hållbarhetsredovisningen i Sverige. Däremot har variabeln *Sverige* ökat och fått högre signifikans, vilket innebär att Sverige ändå redovisar mer än övriga medlemsländer inom hållbarhet. För säkerställa att variabeln inte är multikollinerad görs därefter ett VIF-test, se tabell 19. Från tabell 15 kan vi se att H1: *Svenska företag hållbarhetsredovisar mer än övriga medlemsländer* stämmer överens med modell 3 då effekten är positiv och signifikant.

Däremot stämmer inte H2: *Företag på en skandinavisk marknad hållbarhetsredovisar mer än företag på en annan marknad*. Enligt tabell 15 är sambandet negativt och insignifikant vilket innebär att de företag som har en skandinavisk marknad inte redovisar mer inom hållbarhet. Att företag med skandinavisk marknad skulle skilja sig från andra länder i hållbarhetsredovisning, med grunden i att de nordiska regeringarna har en distinkt nordisk tolkning av CSR (Gjølberg, 2010), kan inte styrkas i tabell 15. H3: *GRI har ett positivt samband med företagens hållbarhetsredovisning* stämmer överens med tabell 15. Redovisar företag enligt GRI kan det innebära att företag hållbarhetsredovisar mer inom samtliga kategorier. Däremot kan en annan förklaring vara att de företag som är driftiga inom hållbarhet sedan tidigare redovisar enligt GRI, men att GRI:s riktlinjer inte har någon påverkan varför de redovisar mycket inom hållbarhet. Oavsett är sambandet positivt i regressionsanalysen. H4: *Företag med en separat rapport hållbarhetsredovisar mer än företag med en integrerad rapport* överensstämmer med tabell 15. De företag som har en fristående hållbarhetsrapport redovisar mer inom hållbarhet. Det går i linje med Cecil et al., (2013) att företag som har en fristående hållbarhetsrapport signalerar en högre ambitionsnivå. H5: *Företag i de medlemsländer som justerat direktivet gällande revisorns involvering hållbarhetsredovisar mer än företag som inte gjort justeringar* stämmer däremot inte. *Revision* har ett positivt signifikant samband i modell 1 men blir insignifikant efter införandet av första kontrollvariabeln. H6: *Företag i de medlemsländer som justerat innehåll av hållbarhetsrapporten hållbarhetsredovisar mer än företag som inte gjort justeringar* stämmer inte enligt tabell 15. I modell 3 har regressionskoefficienten för *justering av rapport* ett negativt signifikant samband, vilket betyder att företag som justerat innehållet av rapporten redovisar mindre inom hållbarhet.

Variabeln *Specialty retail* är insignifikant, vilket innebär att vi inte kan uttala oss om H8: *Företag i en specifik underbransch redovisar mer än företag i de övriga underbranscherna* stämmer. Variabeln *Rapportens storlek* har ett försumbart signifikant samband med hållbarhetsredovisning vilket innebär att den går i linje med H9: *Företag med en större rapport hållbarhetsredovisar mer än företag med en mindre rapport*. Om företag tillhandahåller en större rapport kommer antal ord inom hållbarhet att öka. Fortsättningsvis är förklaringsgraden 78,8% i modell 3, vilket innebär en ökning från modell 1.

Tabell 15. Resultat från regressionsanalys.
Ostandardiserade b-koefficienter,
standardfel inom parenteser. Beroende
variabel: Samtliga ord inom hållbarhet.

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Sverige	268,650 (149,66)	309,558* (145,291)	502,918** (115,949)
Rapportens storlek	0,017** (0,001)	0,0168** (0,001)	0,016** (0,001)
GRI	338,329** (54,518)	314,103** (55,598)	323,499** (49,239)
Fristående hållbarhetsrapport	312,107** (63,849)	252,665** (65,467)	212,627** (61,542)
Störst marknad-Skandinavien	-125,629 (80,152)	-107,602 (77,434)	-119,966 (78,408)
Revision	92,987* (45,104)	57,008 (47,353)	3,021 (58,562)
Justering av rapport	-139,696 (117,399)	-213,079 (116,309)	-409,014** (74,889)
Specialty Retail	26,569 (32,769)	16,201 (32,383)	21,192 (31,305)
Antal i styrelsen (1)		29,679** (7,191)	31,526** (7,047)
Familjeägande % (2)			16,664* (7,106)
VD-äggande % (3)			-2,085 (1,128)
Institutionsäggande % (4)			1,489* (0,701)
Intercept	-54,974 (53,094)	-197,132** (63,457)	-224,063** (67,358)
Antal	309	309	309
R2(Justerat)	0,756	0,763	0,788

Kommentar: *p<0,05 **p<0,01

4.5.2 Multipel regressionsanalys, *Ord inom miljö*

I den multipla regressionsanalysen som illustreras i tabell 16 har studien undersökt sambandet mellan variabeln *Ord inom miljö* och de oberoende variablerna. I modell 1 från tabell 16 kan

det bland annat uttydas att om den oberoende variabeln *GRI* ökar, det vill säga att ett företag redovisar i enlighet med GRI, så ökar antal ord inom miljö med ca 173. Sambandet är positivt och statistiskt signifikant. Vidare är *Sverige* (132,116), *Rapportens storlek* (0,09) och *Specialty Retail* (43,188) positiva och statistiskt signifikanta. *Rapportens storlek* har dock en liten effekt på hur mycket företag hållbarhetsredovisar då den endast ökar orden inom miljö med 0,09. Det finns även variabler som inte är signifikanta och som inte påverkar hur mycket företag hållbarhetsredovisar, se modell 1. Förklaringsgraden i modell 1 är 69,6%.

I modell 2 införs kontrollvariabel 1, det vill säga *Antal i styrelsen* (1). Kontrollvariabel 1 har ett positivt och statistiskt signifikant samband. En ökning av styrelsen med 1 person bidrar till en ökning med ca 10,5 ord inom miljö. De sker två stora förändringar vid införandet av kontrollvariabeln, varav den första är att variabeln *Sverige* inte längre är signifikant. Den andra förändringen är att *Fristående hållbarhetsrapport* blir signifikant. Några andra förändringar som sker är att de signifikanta regressionskoefficienterna minskar något.

I modell 3 införs kontrollvariabler för ägande, nämligen *Familjeägande %* (2), *VD-ägande %* (3) och *Institutionsägande %* (4). Kontrollvariabel 2, *Familjeägande %* (2), har ett positivt statistiskt signifikant samband med den oberoende variabeln *Ord inom miljö*.

Kontrollvariabel 3, det vill säga *VD-ägande %* (3), har ett negativt samband, dock är sambandet inte signifikant. Med grunden i att det saknas signifikans kan vi inte dra en slutsats att VD-ägande har ett negativt samband med rapportering av ord inom miljö.

Kontrollvariabel 4 har ett positivt insignifikant samband, således kan vi inte dra en slutsats huruvida institutionsägande har någon effekt på antal ord som rapporteras inom miljö. Här sker det också två stora förändringar, varav den första är att variabeln *Sverige* blir signifikant och har stigit. Den andra förändringen är att *Justering av rapport* har minskat drastiskt från ca -40 till -207 och dessutom blivit signifikant.

Det har därmed skett en del förändringar vid införandet av kontrollvariablerna och en del stämmer överens med studiens hypoteser. Variabeln *Sverige* har ett positivt statistiskt signifikant samband, där det i modell 3 kan uttydas att företag i Sverige rapporterar ca 285 fler ord än icke-svenska företag, vilket går i linje med H1. Däremot stämmer inte H2 om att företag med sin största marknad i Skandinavien hållbarhetsredovisar mer än företag på en annan marknad. *Rapportens storlek* har en liten betydelse på hur mycket företag redovisar inom miljö men eftersom effekten är statistiskt signifikant så stämmer H9. Vidare kan det uttydas att om företag tillämpar GRI innebär det att företagen hållbarhetsredovisar mer, vilket är i enlighet med H3. Variabeln *Fristående hållbarhetsrapport* i modell 3 visar att om företag tillhandahåller en separat rapport kommer antal ord inom miljö att öka med 155. Det innebär att företag med separata rapporter redovisar fler ord inom miljö än de företag med integrerade rapporter, vilket överensstämmer med H4. Variabeln *Revision* har ingen påverkan gällande hur mycket företag hållbarhetsredovisar inom miljö eftersom effekten inte är statistiskt signifikant, därav kan vi inte uttala oss om H5 stämmer. Variabeln *Justering av rapport* är i modell 3 signifikant och det negativa sambandet har ökat drastiskt. Slutsatsen blir då att de företag som justerat rapportens innehåll redovisar färre ord inom miljö än de företag som gått i enlighet med direktivet, vilket inte stämmer överens med H6. I den här regressionsanalysen

är dock *Specialty retail* signifikant, vilket innebär att H8 stämmer då företag inom branschen hållbarhetsredovisar fler ord inom miljö jämfört med de andra branscherna i studien. Förklaringsgraden i modell 3 ligger på 74 % och har således ökat efter införandet av respektive kontrollvariabel.

Tabell 16. Resultat från regressionsanalys.
Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel
inom parenteser. Beroende variabel:
Ord inom miljö

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Sverige	132,116** (97,940)	146,480 (97,998)	285,280** (78,390)
Rapportens storlek	0,009** (0,001)	0,008** (0,001)	0,008** (0,001)
GRI	172,683** (30,295)	164,029** (30,923)	167,747** (30,028)
Fristående hållbarhetsrapport	195,308 (39,288)	174,427** (40,491)	155,459** (39,494)
Störst marknad-Skandinavien	-81,847 (50,049)	-75,432 (49,080)	-76,140 (49,896)
Revision	8,502 (26,169)	-4,217 (28,160)	-8,832 (30,958)
Justering av rapport	-40,118 (74,965)	-65,993 (77,813)	-206,650** (51,305)
Specialty Retail	43,188* (19,439)	39,585* (19,191)	44,092** (18,637)
Antal i styrelsen (1)		10,500* (4,294)	11,556** (4,200)
Familjeägande % (2)			13,760** (3,765)
VD-ägande % (3)			-0,678 (0,456)
Institutionsägande % (4)			0,020 (0,380)
Intercept	-70,987 (42,177)	-121,488** (44,386)	-116,170** (40,324)
Antal	309	309	309
R2(Justerat)	0,696	0,699	0,740

Kommentar: *p<0,05 **p<0,01

4.5.3 Multipel regressionsanalys, *Ord inom korruption*

I tabell 17 illustreras en multipel regressionsanalys med den beroende variabeln *Ord inom korruption*. I modell 1 är *GRI* och *Rapportens storlek* de enda variablerna som är statistiskt signifikanta och har ett positivt samband med hur mycket företag hållbarhetsredovisar inom kategorin. H9 stämmer således, även om storleken på rapporten har en marginell effekt på antal ord inom korruption. De andra oberoende variablerna är inte signifikanta vilket innebär att de i princip inte har någon påverkan på hur mycket företag hållbarhetsredovisar inom korruption. Förklaringsgraden är 75,8% i modell 1.

I modell 2, där kontrollvariabeln *Antal i styrelsen %* (1) adderats, ges en positiv påverkan men sambandet är inte statistiskt signifikant, därav kan vi inte säga att styrelsens storlek har något samband med hur mycket företag hållbarhetsredovisar inom korruption.

Fortsättningsvis har inte de andra oberoende variablerna förändrats nämnvärt. *Familjeäggande %* (2) har adderats i modell 3 och visar ett statistiskt positivt signifikant samband med den beroende variabeln *Ord inom korruption*. Det betyder att om ett företag är familjeägt hållbarhetsredovisar de mer inom korruption. Vidare har *VD-äggande %* (3) introducerats i modell 3 och har ett negativt statistiskt signifikant samband, vilket innebär att om företaget är VD-ägt redovisas det mindre inom korruption. *Institutionsäggande %* (4) adderas också i modell 3. Kontrollvariabeln är inte statistiskt signifikant, vilket innebär att vi inte kan uttala oss om institutionsäggande har någon effekt på hur mycket företag redovisar inom korruption. Däremot har det skett två förändringar då den oberoende variabeln *Sverige* har erhållit ett positivt och signifikant samband från att ha varit negativt i modell 1 och 2. Det kan således bero på att sambandet varit undertryckt, då sambandet går från negativt insignifikant till positivt signifikant. Den andra förändringen är att *Justering av rapport* har påverkats. Sambandet är till en början positivt insignifikant (33,071) för att sedan övergå till att bli negativt och signifikant (-51,148) i modell 3. Det betyder att de företag som justerat innehåll av rapporten redovisar mindre inom korruption.

I modell 3 går det att utläsa att variabeln *Sverige* har ett positivt signifikant samband. Det gör att vi kan dra slutsatsen att företag i Sverige rapporterar fler ord inom kategorin korruption än företag i övriga medlemsländer, vilket stämmer överens med H1. Vidare kan vi inte uttala oss om H2 stämmer då regressionskoefficienten för *Störst marknad- Skandinavien* inte är signifikant. *GRI* har ett genomgående positivt och signifikant samband med den beroende variabeln, och det går att utläsa att om företag tillämpar GRI leder det till en ökning av ca 34 ord inom korruption, vilket går i linje med H3. De oberoende variablerna *Fristående hållbarhetsrapport*, *Revision* och *Specialty Retail* är insignifikanta, därav kan vi inte uttala oss om H4, H5 eller H8 stämmer. Sambandet med *Justering av rapport* är negativt och statistiskt signifikant i modell 3, därav stämmer inte H6. Förklaringsgraden i modell 3 ökade till 80,7 % från 75,8 % i modell 1 efter införandet av samtliga kontrollvariabler. En iakttagelse är dock att variabeln *Fristående hållbarhetsrapport* inte har någon påverkan på *Ord inom korruption*, och skiljer sig därmed drastiskt från de övriga regressionerna där det exempelvis i tabell 16 framgår att *Fristående hållbarhetsrapport* har en positiv och signifikant effekt med ca 155 fler ord i modell 3.

Tabell 17. Resultat från regressionsanalys.
 Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel
 inom parenteser. Beroende variabel:
 Ord inom korruption

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Sverige	-33,169 (50,089)	-29,879 (-50,215)	49,402* (19,090)
Rapportens storlek	0,005** (0,000)	0,005** (0,000)	0,004** (0,000)
GRI	34,084* (14,677)	32,102* (14,702)	34,687* (13,956)
Fristående hållbarhetsrapport	20,163 (16,368)	15,381 (17,456)	1,377 (16,120)
Störst marknad-Skandinavien	1,640 (12,551)	3,110 (12,429)	0,301 (12,475)
Revision	8,085 (12,402)	5,171 (12,832)	-6,735 (19,052)
Justering av rapport	33,071 (47,727)	27,145 (48,084)	-53,148** (17,482)
Specialty Retail	-15,788 (8,432)	-16,614 (8,688)	-13,896 (8,650)
Antal i styrelsen (1)		2,405 (2,116)	3,120 (2,025)
Familjeägande % (2)			7,292** (2,178)
VD-ägande % (3)			-0,860* (0,338)
Institutionsägande % (4)			0,315 (0,250)
Intercept	-14,269 (17,033)	-25,836 (18,750)	-29,762 (18,481)
Antal	309	309	309
R2(Justerat)	0,758	0,758	0,807

Kommentar: *p<0,05 **p<0,01

4.5.4 Multipel regressionsanalys, *Ord inom social och personal*

I Tabell 18 presenteras resultaten från regressionsanalysen med den beroende variabeln *Ord inom social och personal*. Variabeln *Rapportens storlek* har en statistiskt signifikant minimal effekt på antal ord inom social och personal och ligger på en jämn nivå i samtliga modeller där kontrollvariablerna införts, därav stämmer H9. *GRI* har en genomgående positiv effekt där de företag som redovisar enligt GRI redovisar ca 80 fler ord inom social och personal i samtliga modeller. Sambandet är fortsatt signifikant för varje adderad kontrollvariabel, vilket innebär att *GRI* även i den här regressionen av ord inom social och personal har en positiv effekt och att H3 stämmer. *Fristående hållbarhetsrapport* visar ett liknande samband som fallet med *GRI*, där effekten är positiv och signifikant i samtliga modeller, även om det positiva sambandet minskar något i takt med införandet av kontrollvariablerna. I modell 1 har *Fristående hållbarhetsrapport* en positiv effekt där de företag som tillhandahåller en separat hållbarhetsrapport rapporterar ca 158 fler ord inom social och personal. Således stämmer H4. Detsamma går inte att säga om variabeln *Störst marknad-Skandinavien* som har en positiv effekt utan signifikans. Därför går det heller inte att dra en slutsats om att H2 stämmer. *Revision* har en positiv effekt, dessutom är sambandet statistiskt signifikant. *Specialty Retail* har inget signifikant samband i modell 1 och heller inte i de efterföljande modellerna varför vi inte kan dra någon slutsats kring variabelns effekt. Därav kan vi inte säga om H8 stämmer eller inte.

I modell 2 har *Antal i styrelsen (1)* en positiv statistiskt signifikant effekt där det rapporteras ca 14 fler ord för varje adderad styrelsemedlem. *Justering av rapport* går från att ha en positiv regressionskoefficient till att bli negativ, dock är effekten inte signifikant, därav kan vi inte uttala oss om H6 stämmer. *Revision* får efter införandet av den första kontrollvariabeln inte längre en statistiskt signifikant effekt och vi kan därför inte konstatera att *Revision* påverkar den beroende variabeln positivt eller att H5 stämmer.

I modell 3 adderas kontrollvariablerna för ägande. Kontrollvariablerna *Familjeägande % (2)* och *Antal i styrelsen (1)* utgör båda positiva samband, där det båda innefattar en högre hållbarhetsredovisning inom social och personal. *VD-ägande % (3)* har ett negativt och insignifikant samband vilket innebär att kontrollvariabeln inte har någon påverkan på hur mycket företag rapporterar inom minimikravet social och personal. Kontrollvariabeln *Institutionsägande % (4)* utgör ett positivt statistiskt signifikant samband med hur mycket företag rapporterar inom social och personal. Sambandet mellan variabeln *Sverige* och den beroende variabeln blir i modell 3 positiv och statistiskt signifikant, vilket innebär att svenska företag redovisar mer inom social och personal. Detta tyder på att sambandet kan ha varit undertryckt i den första modellen och att H1 stämmer efter införandet av kontrollvariablerna. I modell 3 har *Fristående hållbarhetsrapport* en positiv effekt då tillämpandet av en separat rapport ökar ord inom social och personal med ca 111. Förklaringsgraden i tabell 18 ligger på 74,9 % i modell 3 där samtliga kontrollvariabler ingår och är en ökning från förklaringsgraden i modell 1 där den låg på 68,1 %

Tabell 18. Resultat från regressionsanalys. Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel inom parenteser. Beroende variabel: Ord inom social och personal

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Sverige	-13,454 (61,154)	5,862 (-61,574)	100,812** (26,834)
Rapportens storlek	0,006** (0,001)	0,005** (0,001)	0,005** (0,000)
GRI	89,238** (19,028)	77,601** (19,785)	82,229** (20,115)
Fristående hållbarhetsrapport	158,071** (24,290)	129,993** (24,489)	110,747** (23,283)
Störst marknad-Skandinavien	3,862 (18,993)	12,489 (17,245)	6,753 (17,485)
Revision	50,849** -17,298	33,745 (16,882)	8,231 (24,361)
Justering av rapport	14,781 (56,491)	-20,015 (58,617)	-116,302 (24,039)
Specialty Retail	4,296 (12,036)	-0,549 (11,866)	1,841 (11,646)
Antal i styrelsen (1)		14,112** (2,791)	15,043** (2,596)
Familjeägande % (1)			8,276** (3,139)
VD-ägande % (3)			-0,895 (-0,535)
Institutionsägande % (4)			0,693* (0,316)
Intercept	-95,933** (28,525)	-163,844** (30,511)	-176,482** (28,360)
Antal	309	309	309
R2(Justerat)	0,681	0,696	0,749

Kommentar: *p<0,05 **p<0,01

4.5.5 Multipel regressionsanalys, *Ord inom Mänskliga rättigheter*

I tabell 19 presenteras resultaten från den sista regressionsanalysen med den beroende variabeln *Ord inom Mänskliga rättigheter*. I modell 1 utgör *GRI* ett positivt signifikant samband och företag som rapporterar i enlighet med *GRI* redovisar mer inom minimikravet mänskliga rättigheter än företag som inte följer *GRI*. Variablerna *Fristående hållbarhetsrapport*, *Rapportens storlek*, *Revision* och *Specialty Retail* är positiva och signifikanta. Variabeln *Störst marknad-Skandinavien* blir signifikant först i den här regressionen med ett negativt samband på rapporterade ord inom mänskliga rättigheter. Vidare utgör variabeln *Sverige* inget signifikant samband i modell 1.

Antal i styrelsen (1) adderas i modell 2 och har ett positivt signifikant samband, vilket innebär att styrelsens storlek har en positiv effekt på hur mycket företag hållbarhetsredovisar inom mänskliga rättigheter. De förändringar som har skett är att variablerna *Revision* och *Specialty Retail* blir insignifikanta, vilket kan bero på att det föreligger ett spuriöst samband. I modell 3 adderas kontrollvariablerna *Familjeägende % (2)*, *VD-ägende % (3)* och *Institutionsägende % (4)*. *Familjeägende* har ett positivt signifikant samband. Det betyder att familjeägende har en positiv effekt på hållbarhetsredovisning inom mänskliga rättigheter. *VD-ägende % (3)* och *Institutionsägende % (4)* utgör inget samband med minimikravet mänskliga rättigheter då sambanden är insignifikanta. Branchvariabeln *Specialty retail* har blivit signifikant, vilket betyder att de företag som verkar inom underbranschen *Specialty Retail* redovisar mer inom mänskliga rättigheter än företag i de övriga underbranscherna, därav stämmer H8.

I tabell 19 går det att utläsa flera resultat. *Sverige* utgör i tabell 19 inte något statistiskt signifikant samband i någon utav modellerna där kontrollvariablerna adderats, till skillnad från regressionerna med *Ord inom miljö*, *Ord inom korruption* och *Ord inom social och personal*. Variabeln *Sverige* går här därför inte i linje med H1. I den här regressionsanalysen kan vi konstatera att H2 inte stämmer då variabeln *Störst marknad-Skandinavien* är negativ och statistiskt signifikant. Det betyder att företag med sin största marknad i Skandinavien hållbarhetsredovisar mindre inom mänskliga rättigheter än företag på andra marknader. På ett sätt stämmer Gjølberg (2010) teori eftersom det finns en distinkt skillnad hur länder väljer att tolka CSR och att det skulle finnas en så kallad nordisk tolkning, dock är effekten i vårt fall negativ.

Vidare stämmer H3 angående *GRI*, där företag som följer *GRI* redovisar mer inom mänskliga rättigheter. För de företag som tillhandahåller en separat hållbarhetsrapport kan det konstateras att de redovisar mer inom mänskliga rättigheter än de som har integrerad hållbarhetsrapport, vilket stämmer överens med H4. Variabeln *Revision* kan ha ett spuriöst samband då den endast var signifikant i modell 1, därav kan vi inte uttala oss om att H5 stämmer. *Justering av rapport* är inte signifikant i någon utav modellerna, därav kan vi inte uttala oss om H6 stämmer. *Rapportens storlek* har en minimal påverkan på hur mycket företag redovisar inom mänskliga rättigheter, dock är effekten signifikant, vilket innebär att H9 stämmer. Förklaringsgraden i tabell 19 ligger på en lägre nivå än de föregående regressionerna, närmare bestämt på 59,8 % i modell 3 där alla kontrollvariabler ingår.

Tabell 19. Resultat från regressionsanalys.
 Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel
 inom parenteser. Beroende variabel:
 Ord inom Mänskliga rättigheter

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Sverige	-4,478 (23,976)	-1,506 (24,085)	27,488 (15,580)
Rapportens storlek	0,001** (0,000)	0,001** (0,000)	0,001** (0,000)
GRI	16,545** (5,602)	14,754* (5,726)	16,297** (5,693)
Fristående hållbarhetsrapport	37,414** (8,051)	33,093** (7,899)	28,340** (6,920)
Störst marknad- Skandinavien	-22,532* (10,810)	-21,204* (10,628)	-22,227* (10,785)
Revision	10,892* (4,730)	8,260 (4,534)	2,749 (4,889)
Justering av rapport	22,179 (18,458)	16,824 (18,971)	-12,637 (6,703)
Specialty Retail	8,083* (3,826)	7,337 (3,874)	7,773* (3,879)
Antal i styrelsen (1)		2,173** (0,888)	2,410** (0,867)
Familjeägande % (2)			2,725** (1,009)
VD-ägande % (3)			0,020 (0,135)
Institutionsägande % (4)			0,124 (0,068)
Intercept	-14,983 (8,111)	-25,434* (8,874)	-27,451** (7,612)
Antal	309	309	309
R2(Justerat)	0,523	0,527	0,598

Kommentar: *p<0,05 **p<0,01

4.6 Test av Multikollinearitet

I tabell 20 återges resultat från VIF-testet som utfördes med den beroende variabeln *Samtliga ord inom Hållbarhet*. VIF, eller Variance Inflation Factor är ett mått som anger hur

korrelerade två variabler är. Ett högre mått tyder på högre kollinearitet. Eftersom inget värde överstiger 10 i vår studie tas ingen oberoende variabel bort i regressionsanalyserna. Däremot har variabeln *Sverige* och *Justering av rapport* lite högre värden än resterande då de överstiger värdet 5, vilket tyder på att värdena korrelerar i viss mån och det kan bli svårt att särskilja effekterna på den beroende variabeln. Från VIF-testet i denna studie samt korrelationsmatrisen antas det dock att ingen multikollinearitet förekommer, då värdena i VIF-testet inte överstiger värdet 10. I övrigt ligger de övriga variablerna på låga VIF-värden.

Tabell 20. Resultat från VIF-test med beroende variabel "Samtliga ord inom hållbarhet".

Variabel	VIF	1/VIF
Sverige	5.33	0.187718
Justeringar av rapport	5.15	0.194145
Fristående hållbarhetsrapport	2.41	0.414978
Revision	2.39	0.418335
Skandinavien	2.13	0.469334
GRI	1.75	0.572938
W-Storlek	1.66	0.603585
Institutionsägande % (4)	1.45	0.690090
Antal i styrelsen (1)	1.40	0.714028
Familjeägande % (2)	1.24	0.804483
VD-ägande % (3)	1.09	0.917303
Specialty retail	1.08	0.922597
Mean VIF	2.26	

5. Slutdiskussion

Studien ger insikt i hur hållbarhetsredovisning i och med införandet av direktiv 2014/95/EU i de olika medlemsländerna ser ut och lyfter fram ett flertal faktorer som påverkar hållbarhetsredovisningen genom ett flertal sambandstester. Resultaten av de statistiska testerna visar att det finns signifikanta samband mellan hållbarhetsredovisning och de oberoende variablerna *Sverige*, *Rapportens storlek*, *GRI*, *Fristående hållbarhetsrapport*, *Störst marknad-Skandinavien*, *Specialty Retail*, *Revision* och *Justering av rapport*. Vidare utgör ägarstrukturen i form av kontrollvariablerna *Antal i styrelsen*, *Familjeägande %*, *Institutionsägande %* och *VD-ägande %* ett samband med hur mycket företag väljer att hållbarhetsredovisa. Från de statistiska testerna kan frågeställningen: *Vilka faktorer påverkar hållbarhetsredovisningen inom detaljhandeln och finns det faktorer som försvårar eller underlättar en harmonisering av hållbarhetsredovisning?* besvaras. Rapportens storlek utgör ett positivt samband med hållbarhetsredovisningen, vilket innebär att desto större rapport ett företag lämnat, desto mer redovisar de inom samtliga minimikrav. Det innebär i sin tur att faktorn har en positiv påverkan på hållbarhetsredovisningen. Det stämmer överens med hypotesen angående att företag med en större rapport hållbarhetsredovisar mer än de företag som har en mindre rapport. Ur ett jämförbarhetsperspektiv är det svårt att tolka rapportens

storlek som en avgörande faktor för harmoniseringen av hållbarhetsredovisning eftersom det positiva sambandet var marginellt. Således är det svårt att uttala oss om det skulle underlätta eller försvåra en harmonisering. De regressionsanalyser som utförts har dessutom visat att de företag som hållbarhetsredovisar i enlighet med GRI hållbarhetsredovisar mer inom samtliga minimikrav. Därav kan det dras en slutsats kring GRI som en faktor som kan förbättra harmoniseringen av hållbarhetsredovisning. Om fler företag tillämpar samma typ av riktlinjer, GRI i vårt fall, kan det följaktligen underlätta harmoniseringen och öka jämförbarheten. Ytterligare en faktor som påverkar hållbarhetsredovisningen är om företagen upprättar en fristående hållbarhetsrapport eller inte. Idag tillåter direktiv 2014/95/EU båda alternativen, men från de statistiska testerna går det att utläsa att en separat rapport leder till att företagen hållbarhetsredovisar mer, vilket även går i linje med Cecil et al., (2013) studie. Ett undantag är dock minimikravet korrupsion, där en fristående hållbarhetsrapport inte bidrar till att företag redovisar mer. Ur ett harmoniseringsperspektiv är det önskvärt att framtida justeringar av direktivet framför indispositiva krav på att företagen upprättar en separat hållbarhetsrapport, dels för att öka jämförbarheten, dels för att hållbarhetsredovisningen ska uppnå samma nivå.

Vissa medlemsländer har gjort justeringar av innehållet i rapporten, vilket leder till en statistiskt signifikant mindre rapportering i tre utav minimikraven, således har faktorn en negativ påverkan på hållbarhetsredovisningen. Precis som La Torre et al. (2018) skriver i sin studie har detta följaktligen en negativ effekt för företagens intressenter, och eftersom innehållet av rapporten ser olika ut försvåras en harmonisering av hållbarhetsredovisning. En faktor som undersöktes i den här studien var revisorns involvering och i direktivet framgår det att revisorn ska intyga att icke-finansiell information har lämnats. Majoriteten av de länder som ändrade direktivet utökande revisorns involvering. Därför antogs det en hypotes om att utökad revision borde ha en positiv effekt på hållbarhetsredovisning eftersom det innebär djupare granskning. Från regressionsanalyserna gick det dock inte att avläsa någon statistisk signifikant effekt, varför en utökad revision inte tycks främja en harmonisering av hållbarhetsredovisning.

Studiens Kruskal Wallis-test beträffande underbranscherna visade inga signifikanta skillnader, därav kan det styrkas i studien att underbranscherna redovisar i samma utsträckning. Eftersom underbranscherna redovisar i samma utsträckning innebär det att det blir enklare för intressenter att jämföra underbranscherna. Specialty retail var en underbransch som i korrelationsmatrisen särskilde sig utifrån resterande underbranscher och då utfördes ytterligare statistiska tester. Företag som verkar inom branschen hade en positiv effekt gällande minimikraven miljö och mänskliga rättigheter. I de övriga minimikraven hade variabeln *Specialty retail* inget signifikant samband. Gällande harmonisering av hållbarhetsredovisning kan inte frågan besvaras om en viss branschtillhörighet skulle utgöra en underlättande eller försvårande faktor. Ytterligare statistiska tester behövs utföras gällande de resterande branscherna. Dock kan vi se att företag som verkar inom branschen Specialty retail redovisar mer inom miljö och mänskliga rättigheter.

En faktor som inte behandlas i direktiv 2014/95/EU men som ändå torde ha en effekt på hållbarhetsredovisningen är ägarstrukturen i ett företag. Eftersom ett direktiv inte utan svårigheter kan reglera ägarstrukturen så kontrollerades det för tre typer av ägandeformer: VD-ägande, institutionellt ägande och familjeägande. Det som kom fram i studien var att familjeägande har störst effekt på hur mycket företagen hållbarhetsredovisar. I resultaten framgick det att familjeägande i % hade positiv statistiskt signifikant effekt i majoriteten av testerna, vilket kan tydas som att företag med familjeägande de facto hållbarhetsredovisar mer än företag utan. Grunden till det är enligt Gavan et al. (2019) att familjeägda företag är mer känsliga för medialt tryck och hållbarhetsredovisar därför mer. Medial exponering är inget som undersöks i vår studie, ändå utgör familjeägande en positiv effekt på hållbarhetsredovisningen varför Gavan et al. (2019) resultat går i linje med vårt. Institutionellt ägande är den ägandeform med mindre effekt på hållbarhetsredovisningen. Webb et al (2003) kritiserade de institutionella ägarnas brist på engagemang och det är något vi kan se rön av i vår studie. Institutionella ägare, med sin ofta eminenta storlek på börsen, påverkar hållbarhetsredovisningen positivt, dock är effekten minimal. Vi kan då dra slutsatsen att det finns rum för förbättring när det kommer till stora ägares ansvar gällande hållbarhetsredovisning. Frågan är om det är möjligt att reglera institutionella ägare, som utgörs av juridiska entiteter, för att på så vis bidra till ytterligare harmonisering av hållbarhetsredovisning. VD-ägande är en ägandeform där resultat från tidigare forskning är delad. VD-ägande har en statistiskt negativ effekt på hållbarhetsredovisningen. Förklaringen till det negativa sambandet i vår studie förklaras med hjälp av agentteorin, där VDn kan agera i egenintresse, snarare än att verka för att maximera företagets värde. Sammantaget kan det med avseende på ägarstrukturen konstateras att det är svåra faktorer att reglera med syfte att främja harmoniseringen av hållbarhetsredovisning.

Utifrån Tabell 11 och diagram 3 kan det utläsas att Sverige har ett relativt högt medelvärde av poäng, vilket kan tyda på att de redovisar mer inom hållbarhet jämfört med andra medlemsländer. Vidare har variabeln *Sverige* i samtliga regressionsmodeller utgjort ett positivt samband med hållbarhetsredovisning, bortsett från direktivets minimikrav om mänskliga rättigheter. Vi kan därav dra slutsatsen att svenska företag inom detaljhandeln hållbarhetsredovisar mer än övriga medlemsländer i stora drag. Trots vissa motsägelsefulla resultat, såsom det faktum att Sverige ingick i de länder som justerat innehållet av rapporten, vilket påverkade hållbarhetsredovisningen negativt, redovisar ändå Sverige mer inom hållbarhet än övriga medlemsländer. Studiens frågeställning: *Finns det skillnader i hållbarhetsredovisningen mellan Sverige och andra medlemsländer?* besvaras, då vi kan se att det finns statistiskt signifikanta skillnader. De statistiska skillnaderna visar att svenska företag hållbarhetsredovisar mer inom hållbarhet i samtliga kategorier förutom minimikravet mänskliga rättigheter. En möjlig förklaring till att variabeln *Sverige* inte utgör något samband med hållbarhetsredovisning inom mänskliga rättigheter i våra tester kan bero på en egen "svensk" eller "nordisk" tolkning av CSR, precis som Gjørberg (2010) beskriver i sin studie. Resultatet kan tolkas som att Sverige i vårt fall väljer att inte belysa mänskliga rättigheter lika mycket som övriga minimikrav. Grunden till varför Sverige inte belyser minimikravet i samma utsträckning som de övriga kan bero på att frågan om mänskliga rättigheter inte utgör ett utbrett samhällsligt problem i Sverige, dock utreds inte den frågan i den här studien.

Studien belyser, återigen med hjälp av Gjørbergs studie (2010), hur begreppet CSR transformerats av de nordiska länderna. För att se hur Gjørbergs (2010) teori om den så kallade nordiska tolkningen ser ut, antogs det att företag med störst marknad i Skandinavien hållbarhetsredovisar mer. I regressionsanalyserna som genomfördes kunde inget statistiskt positivt samband utläsas, varför hypotesen om att företag med skandinavisk marknad skulle vara flitigare på att hållbarhetsredovisa inte stöds. Däremot kan en distinkt nordisk tolkning i enlighet med Gjørbergs (2010) teori utläsas i tabell 19, där effekten var negativt statistiskt signifikant. Resultatet kan således visa på ett samband mellan företag i Sverige och företag med sin största marknad i Skandinavien, då de inte väljer att belysa frågor inom mänskliga rättigheter lika mycket som övriga företag.

Det finns flera faktorer som underlättar eller försvårar harmoniseringen av hållbarhetsredovisning. Studien har belyst ett flertal faktorer inom detaljhandeln som påverkar hållbarhetsredovisningen positivt och negativt. Det ger följaktligen upphov till en möjlig efterfrågan på en ytterligare harmonisering för att underlätta jämförbarheten och få en bättre överblick över företagens effekt på samhället.

5.1 Studiens bidrag

Studien belyser vilka problem som finns inom hållbarhetsredovisning generellt och varför det behövs fortsatt forskning inom ämnet. Genom statistiska tester redogör studien för hur företag inom detaljhandeln de facto hållbarhetsredovisar. Studien belyser ett flertal faktorer som påverkar hållbarhetsredovisningen inom detaljhandeln och redogör för statistiska skillnader mellan Sverige och övriga medlemsländer. Vidare bidrar studien med att redogöra för vilka faktorer som kan underlätta eller försvåra harmoniseringen av hållbarhetsredovisning inom samtliga minimikrav, det vill säga miljö, korruption, social- och personal samt mänskliga rättigheter.

5.2. Vidare forskning

Studien har behandlat ämnet hållbarhetsredovisning vilket är ett omdiskuterat och aktuellt ämne. Det finns flera förslag till vidare forskning som studien gett upphov till. En intressant aspekt är att undersöka institutionellt ägande och deras engagemang i företagets styrning med fokus på hållbarhetsredovisning, då studiens resultat endast gav upphov till en liten positiv effekt på hållbarhetsredovisning. Studien ger upphov till frågan om hur effekten ser ut om ett par år, om institutionella ägare då fått ett större engagemang i företagets hållbarhetsredovisning, och om den positiva effekten i sådana fall har ökat. En annan aspekt är att utföra en uppföljningsstudie beträffande rapporteringsramverket GRI. Frågan uppkommer om det är GRI:s riktlinjer och innehåll i sig som bidrar till att företagen hållbarhetsredovisar mer, ett samband som bekräftats i den här studien, eller om det är av en annan underliggande orsak.

Referenser

- Abdulsalam, N., & Babangida, M. A. (2020). Effect of Sales and Firm Size on Sustainability Reporting Practice of Oil and Gas Companies in Nigeria Effect of Sales and Firm Size on Sustainability Reporting Practice of Oil and Gas Companies in Nigeria. *Journal of Family Business Management*, 8(1), 2347-3002. www.questjournals.org
- Accountancy Europe. (n.d.). Accountancy Europe. Hämtad 2021-12-13, från <http://www.accountancyeurope.eu/about-us/>
- Alin, A. (2010). Multicollinearity. *WIREs Computational Statistics*, 2(3), 370-374. <https://wires.onlinelibrary.wiley.com>
- Angelini, C. (2018). Regression Analysis. *Encyclopedia of Bioinformatics and Computational Biology*, 1(2019), 722-730. <https://www.sciencedirect.com>
- Cook, R.D. (2001). Linear Hypothesis: Regression (Graphics). *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*, 8888-8893. <https://www.sciencedirect.com>
- Foss, N. J., & Klein, P. G. (2018, 8 10). Stakeholders and Corporate social responsibility: An ownership perspective. *Advances in Strategic Management*, 38. Hämtad 2021-12-13, från <https://www-emerald-com.ezproxy.ub.gu.se>
- García-Sánchez, I.M., Gómez-Miranda, M.E., David, F., & Rodríguez-Ariza, L. (2019, 07 10). Board independence and GRI-IFC performance standards: The mediating effect of the CSR committee. *Science Direct*, 225(Journal of Cleaner Production), 554-562.
- Gavana, G., Gottardo, P., & Moiselto, A. M. (2019, 12 28). Sustainability Reporting in Family Firms: A Panel Data Analysis. *Sustainability*, 9(1), 38.
- Gjølberg, M. (2010, 07 22). Varieties of corporate social responsibility (CSR): CSR meets the “Nordic Model”. *Regulation and Governance*, 4, 203–229. Wiley Online Library.
- Global Reporting Initiative. (2016). *GRI 101: Foundation*. www.globalreporting.org. <https://www.globalreporting.org/standards/media/1036/gri-101-foundation-2016.pdf>

- Global Reporting Initiative. (2021, 10 5). *Full set of GRI Standards 2021 - English*. Global Reporting Initiative. Hämtad 2021-12-19, från <https://www.globalreporting.org/how-to-use-the-gri-standards/gri-standards-english-language/>
- Gogtay, N., & Thatte, U. (2017). Principles of Correlation Analysis. *Statistics for researchers*, 65, 78-81. https://www.kem.edu/wp-content/uploads/2012/06/9-Principles_of_correlation-1.pdf
- Gray, R. (2010, Januari). Is accounting for sustainability actually accounting for sustainability...and how would we know? An exploration of narratives of organisations and the planet. *Accounting, Organizations and Society Volume 35, Issue 1, January 2010, Pages 47-62*, 35(1), 47-62.
- GRI. (2018). *GRI STANDARDS GLOSSARY*. Globalreporting.org. <https://www.globalreporting.org/standards/media/1913/gri-standards-glossary.pdf>
- GRI, CSR Europe och Accountancy Europe. (2017). *Member State Implementation of Directive 2014/95/EU* [A comprehensive overview of how Member States are implementing the EU Directive on Non-financial and Diversity Information]. www.accountancyeurope.eu. <https://www.accountancyeurope.eu/wp-content/uploads/1711-NFRpublication-GRI-CSR-Europe.pdf>
- Guo, S., Zhong, S., & Zhang, A. (2013). Privacy-preserving Kruskal–Wallis test. *Computer Methods and Programs in Biomedicine*, 112(1), 135-145. [https://pdf.sciencedirectassets.com/271322/1-s2.0-S0169260713X00100/1-s2.0-S0169260713001806/main.pdf?X-Amz-Security-Token=IQoJb3JpZ2luX2VjEPD%2F%2F%2F%2F%2F%2F%2F%2F%2FwEaCXVzLWVhc3QtMSJHMEUCIQCAhh%2Bm4ejD%2FX1pJjdkVhoVV7wHv8bRjEdLBr4QyPizAQIgIOagxv6by](https://pdf.sciencedirectassets.com/271322/1-s2.0-S0169260713X00100/1-s2.0-S0169260713001806/main.pdf?X-Amz-Security-Token=IQoJb3JpZ2luX2VjEPD%2F%2F%2F%2F%2F%2F%2F%2F%2F%2FwEaCXVzLWVhc3QtMSJHMEUCIQCAhh%2Bm4ejD%2FX1pJjdkVhoVV7wHv8bRjEdLBr4QyPizAQIgIOagxv6by)
- Haig, B. D. (2003). What Is a Spurious Correlation? *Understanding Statistics*, 2(2), 125-132. https://www.researchgate.net/publication/240954097_What_Is_a_Spurious_Correlation
- Jensen, M. C., & Meckling, W. H. (1976, 10). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics*, 3(4), 305-360. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/0304405X7690026X>

- Juslin, K., & Hammarström, I. (2020, Oktober 09). *Hållbarhet ofta osynligt i kärnverksamheten*. PwC. <https://www.pwc.se/sv/pdf-reports/hallbar-affarsutveckling/hallbarhetsrapportering-svenska-bolag-2020.pdf>
- La Torre, M., Blomqvist, M., Tarquinio, L., & John Dumay. (2018). Harmonising non-financial reporting regulation in Europe Practical forces and projections for future research. *Meditari Accountancy Research*, 26(4), 598-621. <https://www.emerald.com>
- Manes-Rossi, F., Tiron-Tudor, A., Nicolò, G., & Zanellato, G. (2018). sustainabilityArticleEnsuring More Sustainable Reporting in EuropeUsing Non-Financial Disclosure—De Factoand De Jure Evidence. *Sustainability*, 58-60(10), 20. 10.3390/su10041162
- Meyer, J. W., & Rowan, B. (1977, 09). Institutionalized Organizations: Formal Structure as Myth and Ceremony. *American Journal of Sociology*, 83(2), 340-363. https://www-jstor-org.ezproxy.ub.gu.se/stable/2778293?seq=10#metadata_info_tab_contents
- Nordström, F., & Pettersson, F. (2020, 02 11). *Fonder som ägare på svenska börsen*. Fondbolagen. <https://www.fondbolagen.se/globalassets/faktaindex/studier-o-undersokningar/agande-pa-borsen/fonder-som-agare-pa-svenska-borsen-200211.pdf>
- Patel, R., & Davidson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder. s. 13*. Studentlitteratur AB. 978-91-44-06868-8
- Pucheta-Martínez, M. C., & Gallego-Álvarez, I. (2018, 12 11). An international approach of the relationship between board attributes and the disclosure of corporate social responsibility issues. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 26, 612–627. <https://doi-org.ezproxy.ub.gu.se/10.1002/csr.1707>
- Pucheta-Martínez, M. C., & Gallego-Álvarez, I. (2021, 01 16). The Role of CEO Power on CSR Reporting: The Moderating Effect of Linking CEO Compensation to Shareholder Return. *Sustainability*, 13(6). <https://doi.org/10.3390/su13063197>
- PwC. (2019, 06 11). *Lagstadgad hållbarhetsrapportering*. PwC. Hämtad 2021-11-29, från <https://www.pwc.se/sv/hallbar-utveckling/hallbarhetsrapport-krav.html>
- Riktlinjer för extern rapportering för företag med statligt ägande*. (n.d.). Regeringen. Hämtad 2021-12-29. Från

<https://www.regeringen.se/49bb56/contentassets/c8839780f4d142b8a60d01af80588f75/riktlinjer-for-extern-rapportering-for-foretag-med-statligt-agande>

Ruahana, A., & Hidayah, N. (2020). The Effect of Liquidity, Firm Size, and Corporate Governance Toward Sustainability Report Disclosures (Survey on: Indonesia Sustainability Report Award Participant). *Advances in Economics, Business and Management Research*, 120, 279-284.

https://www.researchgate.net/publication/339234140_The_Effect_of_Liquidity_Firm_Size_and_Corporate_Governance_Toward_Sustainability_Report_Disclosures_Survey_on_Indonesia_Sustainability_Report_Award_Participant

Saidu, S. (2019, 02). Theoretical and Conceptual Review of CEO Power. *International Journal of Academic Management Science Research*, 3(2), 1-18.

<https://deliverypdf.ssrn.com/delivery.php?ID=2520850731200260961180060770141260861160420640820200280290031051210710821110720290280340360400470220470270730700281180710800870500760030800120251010031210980670060270570100201060821160300680061070890281221000100>

Schulz, M., & Della Vedova, B. (2014, 10 22). EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2014/95/EU - om ändring av direktiv 2013/34/EU vad gäller vissa stora företags och koncerners tillhandahållande av icke-finansiell information och upplysningar om mångfaldspolicy. *Europeiska unionens officiella tidning*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0095&from=SV>

S&P Global. (2018). *Global Industry Classification Standard*. spglobal.com.

https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/documents/112727-gics-mapbook_2018_v3_letter_digitalspreads.pdf

Strömsten, T. (2020). *Hållbarhetsrapportering och behoven av ökad transparens och jämförbarhet*.

<https://www.fi.se/contentassets/e749f2da7b384ad485a1e21da27305d5/hallbarhetsrapport-behov-transparens-jamforbarhet-16dec2020.pdf>

Webb, R., Beck, M., & McKinnon, R. (2003, 01). Problems and Limitations of Institutional Investor Participation in Corporate Governance. *Copyright of Corporate Governance: An International Review*, 11(1), 65-73.

https://www.researchgate.net/publication/4989067_Problems_and_Limitations_of_Institutional_Investor_Participation_in_Corporate_Governance

Westman, T., & Sandahl, N. (2019, Januari 30). *Hur blev utfallet av det nya lagkravet?* KPMG.

<https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/se/pdf/komm/2019/KPMGs-undersokning-om-hallbarhetsrapportering2019.pdf>

Årsredovisningslag (1995:1554) Svensk författningssamling 1995:1995:1554 tom SFS 2021:1216.

(n.d.). Riksdagen. Hämtad 2021-12-14. Från [https://www.riksdagen.se/sv/dokument-](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/arsredovisningslag-19951554_sfs-1995-1554)

[lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/arsredovisningslag-19951554_sfs-1995-1554](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/arsredovisningslag-19951554_sfs-1995-1554)

Bilagor

Bilaga 1. Lista över samtliga variabler

Beroende variabler	Oberoende variabler	Kontrollvariabler
W-Samtliga ord inom hållbarhet*	Sverige	Antal i styrelsen (1)
Ord inom miljö	Rapportens storlek*	Familjeäggande % (2)
Ord inom korruption		VD-äggande % (3)
Ord inom social- och personal	GRI	Institutionsäggande % (4)
Ord inom mänskliga rättigheter	Fristående hållbarhetsrapport Störst marknad, Skandinavien Internet and Direct Marketing Retail Specialty Retail Multiline Retail Distributors Revision Justering av rapport	

Kommentar: *Winsorized

Bilaga 2. Company screening i S&P Capital IQ

Company Name
Company Type
Industry Classifications
Geographic Locations
Primary Industry
Short Business Description
Website
Country/Region of Incorporation
Excel Company ID
Geographic Segments (Screen by Sum): Africa / Middle East OR Asia / Pacific OR Euro...
Revenue (\$USDmm, Historical rate) [LTM]
Geographic Segments (Screen by Sum) (Details): Africa / Middle East OR Asia / Pacific OR Euro... - Revenue (\$USDmm, Historical rate) [LTM]